

Reggeli Ujság

24. évfolyam

Felolós szerkesztő:
ANDRÉE DEZSŐ

44. szám

A németek újabb 17 hajót süllyesztettek el 104.000 tonna térfogattal

Heves páncéloscsata a Donec-medencében A tuniszi hadműveletek nagyarányú támadássá fejlődnek

A német véderőfőparancsnokság közli:

Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon megtámadtak egy erősen biztosított hajókaravánt. A legkeményebb harcokban elsüllyesztettek 17 hajót, összesen 104.000 tonna térfogattal, három másik gőzöst pedig megtorpedóztak.

A keleti harctér

A Bud. Ert. jelentí: A keleti harctérről Zürichbe érkezett jelentés szerint a német arcvonal megszilárdulása a keleti harctér középső és déli szakaszán, arra indította a szovjet hadvezetőséget, hogy tömeges támadásait az északi szakaszra, a Charkov—Orel vonaltól nyugatra összpontosítsa. A legnagyobb páncélos erőket Charkovtól északnyugatra és Oreltől délkeletre vetette harcba az ellenség és az elkeseredett harcok ezen a szakaszon 48 óra óta nem csökkenő hevességgel folynak. Rosztovtól nyugatra és északnyugatra a német ellentámadások meghírsítozták a Taganrog felé irányuló szovjet műveleteket. Ezidőszerint az egész vonalon a leghevesebb páncélos csata a Donecmedencében folyik, ahol a szovjet páncélos hadosztályok több, mint tíz napja kísérleteznek, hogy közelebb jussanak a Donec-terület vas- és szénközpontjaihoz. A német páncélosok több sikeres ellentámadással meghírsítozták a Szovjet áttörési kísérleteit, sőt egyes helyeken benyomultak a szovjetvonalakba.

A TUNISZI HARCTER

Berlinből jelentí a Bud. Tud.: A német és olasz csapatok közep-tunéziai támadása nagyobb eredménnyel járt, mint aminőre Berlinben eredetileg számítottak. Miután a tengelycsapatok először tehermentesítették saját összekötő vonalaikat, most maguk veszélyeztetik az ellenség összekötő vonalait. Ezzel azt érték el, hogy az eddigi stratégiai offenzíva nagyarányú támadássá fejlődik ki.

Az eddig beérkezett hírek szerint a tengelycsapatok az algeriai területen fekvő Tebessa előtt és Tala vidékén állnak, ezzel elvágták az első brit hadsereg déli összekötő vonalait, sőt a brit seregeket a bekerítés veszedelme fenyegeti. Az eddigi sikerek után lehetséges, hogy a tengelycsapatok Bone és Philippeville felé törnek előre.

hogy a tengerpart elérésevel teljesen bekerítsék az első brit hadsereget.

Tunéziában ezidőszerint még nem alakult ki egységes arcvonal, ami nemcsak területi nehézségekre vezethető vissza, hanem arra a körülményről is, hogy a szembenálló erők nem elég nagyok. A harc inkább támaszpontokért folyik, főképp hágókért és földszorosokért, míg a közbeeső területen kisebb arányú hadműveletek folynak. A németek azt a módszert alkalmazzák, hogy páncélos erőkkel a támaszpontokat megkerülik, míg a gyalogság frontális támadásokat intéz a gyalogság ellen.

AZ OROSZOK VESZTESEGE

Berlinből jelentik: A Német TI azzal a napiparancsal kapcsolatban, amelyet Sztalin a vörös hadsereghez intézett, a következőkről értesít:

A vörös hadsereg a hivatalos német számadatok szerint foglyokban 5.400.000 katonát veszített. Ehhez járul még a halottakban és sebesültekben szenvedett veszteség, amely 12.800.000 embert tesz ki. A vörös hadsereg a háború husz hónapjában tehát összesen 18.200.000 embert, 48.000 löveget és 34.000 páncélokocsit veszített.

MAJSZKI A CASABLANCAI HATÁROZATOK VEGREHAJTÁSÁT SÜRGETI

Londonból jelentí a Brd. Tud.: Majszki szovjet nagykövet kedden a vörös hadsereg 25 éves fennállása alkalmából rendezett kiállítás megnyitáskor beszédet mondott, amelyben többek között ezeket jelentette ki:

Bizonyos körökben az orosz hadsereg legutóbbi sikerei ábrándokat keltettek. Azt hiszik, hogy a németek már megsemmisültek és hogy az erőfeszítéseket most már csökkenteni lehet. Mi sem veszedelmesebb, mint ez. Katonai sikerünkért igen magas árat kellett fi-

zetnünk. Ez az ár az emberéletek ezreiből, a városok és falvak pusztulásából, a polgári lakosság szenvedéseiből és az orosz nép hallatlan

erőfeszítéseiből áll. Ezért természetes és jogos, hogy a Szovjetunió a casablancai határozatok minél sürgősebb végrehajtását várja.

Roosevelt Spellmann utazásáról

Mint a Német T. I. az angol hírszolgálat közlése alapján jelentí, Roosevelt kedden kijelentette, hogy beszélt Spellman newyorki érsekkel annak elutazása előtt. Arra a kérdésre, vajjon Spellman Roosevelt üzenetét vitte-e

magával, az elnök azt válaszolta, nincs abban a helyzetben, hogy erről közelebbit mondjon. Roosevelt mosolyogva hozzáfűzte, hogy Spellman, mint az Egyesült Államok haderőinek tábori lelkésze utazott külföldre.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli a vezéri főhadiszállásról:

A kubáni hídfőnél az ellenség megismételt támadásait visszavertük, részben már a készenléti állásokban. A Miusz arcvonalán a Szovjet sikertelenül folytatta áttörési kísérleteit. Tovább nyugatra az arcvonal mögött körülzárt negyedik gépesített szovjet hadtestet megsemmisítettük. A halottak között van a hadtest vezénylő tábornoka, Darasztisin vezérőrnagy is. Több, mint ezer foglyot ejtettünk, 44 páncélost és számos fegyvert, valamint sok járművet zsákmányoltunk. A Donec és a Dnyeper között a véderő és a fegyveres SS csapatok folytatták támadásaikat a szovjet átkaroló szárnya ellen s erős ellenséges erőkert kerítették be. A szovjet kitérési kísérletei és felmentő támadásai súlyos veszteségek mellett összeomlottak. Charkovtól és Kurszktól nyugatra számos ellenséges támadás meghírsítozták. Oreltől délre és északra az elhárító csata tovább tart.

A szovjet támadó kötelekek itt súlyos veszteségeket szenvedtek. Egyedül Oreltől északra a legutolsó három nap hiábavaló támadásai során több, mint tízezer halott, kedden pedig 74 páncélos maradt állásaink előtt. Az Ilmen-tótól délkeletre az ellenség széles arcvonalon erős páncélos és tüzérségi támogatással új támadásra indult. E harcokban, amelyek még nem értek véget 37 páncélost kilőttünk. Az ellenség a Ladoga-tótól délre is erős tüzérségi előkészítés után számos csatarendő bevetésével folytatta támadásait. A támadásokat kedden is visszavertük és az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett. Német vadászok kedden számos légi harcban hat saját veszteség mellett összesen 99 szovjet gépet lőttek le. A légierő elhárító tüzérsége további 19 gépet pusztított el.

Tunéziában kedden csak helyi harc tevékenység volt. Német repülőkötelekek ellenséges utánpótlási osztagokat szórtak szét.

INÖNÜ BESZÉDE

Ankarából jelentí a török távirati iroda: inönü köztársasági elnök, mint a köztársasági néppárt vezetője, a törvényhozási választások alkalmával közzétett felhívásban többek között ezt mondotta: — Megingathatatlan hitünk, hogy a nemzetnek a tényleg meglevő értékekre kell építenie, ha ép-ségben és erősen akar kikérülni a világháborúból és a háborúutáni esetleges válságokból. Nem fogunk kimétni semmi fáradtságot, hogy ezeket az értékeket állandóan gyarapítsuk a nehéz időkben is. Né-pünk sohasem költött még annyit az ország védelmére, mint az el-

mult négy év alatt. Zászló alá hívott fiaink száma nem csökkent.

A jövő eshetőségeit lehetetlen előre látni és világosan megjövendölni. Eppen ezért politikánk a jövőben is a következő lesz: A háborúban népünk nem táplál ellenséges érzületet egyetlen nemzet ellen sem és biztosítani akarja területi jogait és érdekeit. Le vagyunk szűjtva és szenvedünk a világ szerencsétlenségétől. Mindent el fogunk követni, hogy ne avatkozzunk be a háborúba, de tudjuk, hogy ez nemcsak mi tőlünk függ. Épp ezért nem riadunk vissza semilyen áldozattól és igyekszünk előkészületeinket soha nem tapasztalt arányban fokozni.

NEMZETI (volt APOLLO) **FILMSZÍNHÁZ** Mai műsor

Rózsafabot

Főszereplők: *Szelezky Zita, Timár József, Juhász József, Rózsafabó Kálmán*

Legújabb magyar és UFA világhíradók

Előadások kezdete

ATTILA (volt ODEON) **FILMSZÍNHÁZ** Mai műsor

Egér a palotában

Főszereplők: *Német Romola, v. Elenő Gyula, Raffay Blanka, Makány Margit, Rajnay G.*

Legújabb magyar és UFA világhíradók

Előadások kezdete mindennap: 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap délelőtt 11 órákor MATINE

ZRINYI (REA) **FILMSZÍNHÁZ** Mai műsor!

GYILKOS VADON

A német filmgyártás szenzációs izgalmas expedíciós-hímje egy eddig ismeretlen dél-amerikai felfedezésről

Legújabb magyar és UFA világhíradók

Előadások kezdete mindennap: 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap délelőtt 11 órákor MATINE

Ujvidék szíve

Közöljük a tízpengőt és ennél többet adakozók névsorát

(Folytatás)

10 pengőt adtak: özv. Csipes Dánitné, Knézy Péter, Blitz Emil, Bogdánovics Tivadar, özv. Jankovics Pálné, Jankovics Mária, özv. Gansz Mária, özv. Gansz Jánosné, Hinterlang, Fritz János, Pollák István, Basits János, özv. Matkovics Jenőné, Trischler Dezsőné, Szattler A., Knézy Péter, Ing. Tachtler János, Lenhardt Ferenc, Gyózdénovics Eisenhut József, Molnár László, Gulyás Gézané, Tóth Márton, Tóth Mártonné, Rosenzweig Jánosné, Varga Árpád, dr. Trischler József, dr. Kiss Lajos, Rigó István, özv. Csipő Györgyné, Tiefenbach Rudolf, Peikert Rezső, Kralyevacski István, Söbli Mihály, Remeli Antal, Vigh István, Fehér András, Kovács Istvánné, Bartus István, Schmidt Valentin, Wekerle József, Keszler József, Hollik Rudolfné, Fischer István, „Emanit” gombüzem, Plesz Dorottya, Schreck István, Szántay János, Lőrinszky Gyula, Krsztity Mirko, Borovits József, Péter Tamásné, Bíró Istvánné, Szabó András, Fillingner Antal, Hartmann József, Tényi József, Máriás András, Lakatos Mihály, Benedek Pál, Beiwintler Ferenc, Galbár Iona, Kantor Andrásné, Kelemen Ferenc, özv. Szekeres Sándorné, Cséki Sándor, Péntek István, Szöke Károlyné, özv. Bäder Miklósné, Czékus János, dr. Gyurgyev Boskó, vitéz Major János, Sági Mária, Stefkovics Győző, Nemes József, Tóth László, dr. Momirovics Velykóné, Takács Sándorné, Fürjes András, Szabó Imréné, Paskó Mihály, özv. Ródy Gergelyné, Lázits, Stencl Károly, özv. Bojtár Károlyné, Pálcskó László, Bunyik József, Gájin György, Kalóczy Ferencné, Székely Sándor, Szabó Mihály és neje, Seidner Lászlóné, Zsivánovics Dömötör, Mátyás Vojislav, Tillinger György, dr. Halm Alfred, Handber Simon, Birn József, dr. Kesz Lajos.

120 pengőt adtak: Kath. Olvasókör.
214 pengőt adták: Ujvidék és környéke Ipartestület vezetői és szakosztály.
100 pengőt adtak: „Deidrog” Délvidéki gyógyszerészek gyógyárú RT.
30 pengőt adtak: Rittner és Társai.
10 pengőt adtak: Majdák József, Kemm, Oreskovics Kálmán.
50 pengőt adtak: „Thurm-Beschke”.
20 pengőt adtak: özv. Schelb Gyuláné, Wurtz Mihály.
15 pengőt adott: Hess György.
25 pengőt adtak: Apponyi Albert áll. népiskola gyűjtése.
70 pengőt adtak: M. kir. áll. polgári fiúiskola gyűjtése.
163 pengő 18 fill. adtak: M. kir. áll. polg. leányiskola.
531 pengő 50 fill. adtak: M. kir. áll. szerbnyelvű gimnázium növendékei.
497 pengő 72 fill. adtak: Ujvidék sz. kir. thj. város üszlv. és alkalm. gyűjtése.
M. kir. áll. leánygimnázium növendékei: I/a osztály 39.70 P. I/b o. 21.62 P. II/a o. 23.32 P. II/b o. 10.94 P. III. oszt. 22.96 P. IV/a o. 17.58 P. IV/b o. 17.66 P. V. o. 19.60 P. VI. o. 15 P. VII. oszt. 13.50 P. VIII. o. 18 pengőt összesen 219 P. 88 fill. gyűjtöttek.
136 pengő 63 fill. gyűjtött az Andrássy-utcai zárdai népiskola igazgatója.
135 pengő 63 fillert gyűjtöttek a M. Kir. Állami Kórház tisztviselői és al-

Tunéziában mükedvelő ökölvívók harcoltak a világbajnok ellen

— mondja az amerikai ejtőernyősök parancsnoka

A Stefani értesülése szerint a Daily Mail közli Ralf ezredesnek, az amerikai ejtőernyősök parancsnokának nyilatkozatát. A nyilatkozat szövegét a következőket mondja: „Az amerikai csapatok Tunéziában úgy viselkedtek, mint ha boxoló mükedvelők harcolnának John Louis ellen.”

Ugyancsak a Daily Mail „Intézkünk egy szót Amerikához” című cikkében az amerikaiak megvigasztalása és bátorítása ürügyével tulajdonképpen aláhúzza az amerikai csapatok kudarcát és hozzáfűzi, hogy a vasúti hálózat egy részének, valamint 3 repülőtérnek elvesztése komoly zavart okozhat a brit erőknek. A Daily Express szintén szűkségét érzi annak, hogy az amerikaiakhoz vigasztaló szót intézzen és többek között ezeket írja:

Ez a háború egyetemesen jellegű és az egyik fél győzelme valamennyinek a győzelme, míg az egyik kudarca valamennyi szövet-

séges kudarcának is tekintendő.

A Stefani egy másik közleményében a következőket írja:

Az a sietség, amellyel az angolok az egész világgal tudatták, hogy a hadviselésben még gyakorlatlan amerikai katonák egyedül felelősek a tuniszi kudarcért, — miként előrelátható volt — bántja az északamerikaiak önértetét. A február 20-i és 21-i amerikai lapok szerint az angol újságok a vereségeket nem az igazságnak megfelelően tüntették fel. Szerintük nem lehet kizáróan északamerikai vállalkozásról beszélni, mert az arcvonal biztosítása egyaránt feladta az angol és amerikai katonáknak. A vereség és győzelem tehát a két fegyveres erő közös ügye. E fejtegetések — és valószínűleg lord Halifax befolyásának hatása alatt — az angol lapok mintha már visszakoználak is, de már késő, mert az amerikai érzékenységet már megbántották — írja a Stefani.

A francia ifjak németországi munkaszolgálatára

Laval ismertette a rendelet végrehajtási utasítását

Vichyből jelentik: Laval miniszterelnök kedden a megnevezett övezet megyei prefektusainak Vichyben tartott értekezletén ismertette az 1920—22. évi korosztályok szolgálati kötelezettségéről szóló rendelet végrehajtási utasítását. Közölte, hogy munkakönyvet létesítenek, amelyben a személyi adatokon kívül feltüntetik az illető szakképzettségéről és eddigi foglalkozásáról szóló adatokat is.

Bichlon a Németországba küldött francia munkások szolgálati kötelezettsége és létszáma tekintetében megcáfolta azokat a külföldön terjesztett híreszteléseket, amelyek szerint a lajstromba vett valamennyi fiatal embert Németországba küldik munkára. Hangoztatta, hogy már eleve kivételt tettek a gazdákkal. Nem küldik Németországba a bányamunkásokat sem, továbbá Páris, Lyon és Mar-

seille tűzoltóit, valamint a karhatalom, a rendőrség és a csendőrség tagjait, a vasúti tisztviselőket és bizonyos körülmények között a diákokat sem. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az 1920—22 évi korosztályok valamennyi többi, lajstromba vett tagját Németországba küldik. Hogy egyszersmindenkorra véget vessen minden híresztelésnek, Bichlon megállapította, hogy aránylag csekély azok száma, akiket felváltásként Németországba küldtek munkára.

Ezután Laval ismertette az újonnan létesített nemzeti tanácsot. Ennek kötelessége lesz megvizsgálni az állam bevételeit és kiadásait. Emellett a nemzeti tanács az államot érintő minden kérdésben tanácsadóként szerepel. Legfontosabb feladata azonban az új alkotmány előkészítése. (MTL)

kalmazottai.
518 P. 78 fill. gyűjtött a M. kir. áll. gimnázium.
18.60 pengőt a Buzatéri áll. népiskola II. német osztály.
21 P. 80 fill. a Buzatéri áll. népiskola IV. német tag. osztály.
24 P. 46 fill. a Buzatéri áll. népiskola I/a és b szerb tag. osztály.
32 P. 20 fill. a Buzatéri áll. népiskola IV/a és b szerb tag. osztály.
15 P. 90 fill. adtak: Állami tanoncotthon növendékei.
12 P. 22 fill. adtak: az Almási és Holló-u. áll. népiskola I/a szerb oszt.

11 P. 60 fill. adtak a Csatornántúli áll. népiskola IV. osztálya.
11 P. 50 fill. adtak a Buzatéri áll. népiskola II. szerb osztálya.
10 P. 40 fill. adtak: Klissza szállás áll. népiskola V—VI. osztály.
77 P. 80 fill. adtak: Ujvidék Önkéntes Tűzoltó Testület gyűjtése.
182 P. 56 fill. adtak: Német polgári iskola tanulói.
94 pengőt adtak: M. kir. áll. keresk. középiskola gyűjtése.
135 pengőt adtak: M. kir. áll. „Szt. Erzsébet” népiskola gyűjtése
(Folytatjuk)

Mennyit tesz ki a házadó?

Előadás az ujvidéki kereskedő egyesületben az adózásról

Az ujvidéki kereskedők egyesülete rendezésében megtartott harmadik adóelőadáson a más irányban elfoglalt Bánfi Károly főszámvevő helyett Csáky ellenőr ismertette a kereseti, jövedelmi és vagyonaadó vallomási ívek kitöltését. Ismertette elsősorban, hogy kik azok, akiknek nem kell könyvet vezetni. Egyes iparágaknak, mint kovácsoknak, mészárosoknak stb. nem kell könyvet vezetniök, nem kell azonban azoknak a kis-

kereskedőknek és kisiparosoknak sem könyvet vezetni, akiknek nincsen megfelelő képesítésük erre, vagy nincsenek olyan helyzetben, hogy könyvet tarthassanak. Nem kell annak sem könyvet vezetni, akinek kereseti adóalapja kevesebb 6000 pengőnél.

Részletesen ismertette a házadót is az előadó. Abból a példából indult ki, hogy valakinek ezer pengő a házadó alapja, vagyis ennyi házbért kap. A házadó alap 16%-a vagyis 160 pengő esik házadóra, a rendkívüli pótlék 6.6% vagyis 66 pengő, a rokkant adó, az adóalap 10%-a, 16 pengő, a betegápolási pótladó az adó 16%-a, vagyis 25.60, a hadfelszerelési adó a házadó, rokkantadó, betegápolási adó és rendkívüli pótlék 10%-a, vagyis 26.76, az utadó a házadó 18%-a 28.80 pengő, amihez Ujvidéken 100% városi pótladó járul, úgy, hogy akinek 1000 pengő házbért jövedelme van az 483.16 pengő házadót és annak pótlékait fizeti. Ehhez járul még a jövedelmi és vagyonaadó, amennyiben ennek fizetésére kötelezetti.

Február 20-tól 28-ig! Díszbemutató
KATYI
Főszereplők: *Jolnay Klári, Kiss Mianyi, Erdélyi Mici, Vaszary Piri, Bilicsi Tivadar és Máty Gerő*
Legújabb magyar és Ufa híradók.
Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor. Vasárnap és ünnepnap d. e. 11 órákor Matiné.

HALLÓ!

A bolgár parlamentben, amely kedden újra összeült a kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot nyújtott be. A javaslat felhatalmazza a kormányt, hogy két esztendőre megtiltsa új üzletek nyitását. A belügyminiszter több szociálpolitikai javaslatot terjesztett be. Ezek a javaslatok a házassági kölesőről, a leendő anyák ingyenes orvosi segítségéről, a gyermekvédelemről, a sokgyermekes családok kedvezményezéséről, az agglegény adóról és a házassági béke biztosításáról szólnak.

Knox amerikai tengerészeti miniszter kijelentette, hogy nincs sok kilátás a tengeraltjáró veszély csökkentésére. A németek ugyanis gyorsabban építik tengeraltjáróikat, mint amilyen gyorsan az angol-szászok elpusztíthatják azokat.

A bolgár kormány elhatározta, hogy Törökországnak jelentős mennyiségű fát bocsát rendelkezésére a legutóbbi földrengés következtében rombadőlt helységek felépítésére.

Dr. Sven Hedin a világhírű svéd földrajztudós a Volkesdagbladet című lapban felhívást intéz Európa népeire, amelyben rámutat arra, hogyha a Szovjet győzne, akkor nemcsak Középeurópa semmisülne meg, hanem a svéd- finn határon is óriási szovjet hadseregek jelennének meg. Vakság és bolondság azt hinni, hogy az angolok és amerikaiak, akik állandóan hadianyagot szállítanak a Szovjetnek, megtudnák állítani a vörös hadsereget az Európán keresztül vezető halálmarsában.

A szovjet hírszolgálat csunkingi jelentése közli, hogy a vörös hadsereg fennállásának 25. évfordulója alkalmából Csankaisek is üdvözlő táviratot küldött Sztalinnak.

A Szovjet kedden 99 repülőgépet veszített

A Német T. I. jelentése szerint a bolsevisták kedden a keleti arcvonal különböző szakaszain 99 repülőgépet veszítettek. Ezzel szemben csak két német gép veszett el. Ebben a kiemelkedő sikerben különös része van Philipp százados vadászkötelékének, amely az Ilmen-tó és a Ladoga-tó között 34 ellenséges gépet lőtt le. Philipp százados vadászkötelékének élén egymaga hat szovjetgépet lőtt le és ezzel légi győzelmeinek száma 180-ra emelkedett.

Mire kell előkészülnie az érettségiző diáknak

A vallás és közoktatásiügyi miniszter rendelete a gimnáziumi érettségi vizsgálatokról

Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki a gimnáziumi érettségi vizsgák tárgyában. A rendelet szerint a gimnáziumi és teányművelődési érettségi vizsgálatokat a korábban kiadott rendeletek rendelkezései szerint kell megtartani a következő módosítások alkalmazásával:

A latinnyelvű írásbeli és szóbeli vizsgálat tárgya, bármely klasszikus író vagy költő művéből vett rész.

A magyar nyelvből és irodalomból minden jelöltnek két kérdést kell adni. Az egyik egy-egy író vagy mű beható tárgyalására vonatkozzék. A második kérdést a magyar nyelv rendszerére vonatkozó ismeretek köréből kell választani. A magyar nyelv és irodalom köréből vett kérdések tárgyi tekintetben kiemelkedő anyagrészekre vonatkoznak és legyenek alkalmasak arra, hogy a jelölt megmutathassa a magyar irodalomban való tájékozottságát. Nem egyes irodalomtörténeti méltatások elmondását, aprólékos és az irodalmi művel alig összefüggő életrajzi vagy egyéb adatok felsorolását, hanem a nevesebb írók egy vagy több maradandó értékű olvasott művének beható tárgyalását, az irodalom fejlődésével összefüggő kérdések fejtegetését és a nyelvi kérdések lényeges részében való tájékozottságot kell a jelölteknek megkövetelni. Az irodalmi tételek többsége a XIX. század irodalmára és részben az újabb irodalomra vonatkozzék. Napjaink íróinak és irodalmi irányzatainak

valamint a népköltészet értékes darabjainak ismeretét is meg kell kívánni. A kijelöltektől Kőlcsey Himnuszán, Vörösmarthy Szózatán, Petőfi Nemzeti Dalán és Berzsenyi Fohászkodásán felül Petőfinék legalább 10, Vörösmartynak és Aranyának legalább hat-hat, Tompának legalább két költeményét könyv nélkül is meg kell kívánni.

A magyar nyelv és irodalom tanára a maga és a bizottság használatára összeállítja a szóbeli vizsgálatok kérdéseit. A jegyzéket a záróértekezlet jegyzőkönyvéhez csatolni kell.

Az érettségi bizonyítványba az érettségi vizsgálat eredményének feltüntetése után a következő tárgyak utolsó érdemjegyet kell felvenni: hit- és erkölcstan, föld- és néprajz, gazdasági és társadalmi ismeretek, görög vagy a második elő idegen nyelv, bölcsészlet, természetrajz, vegytan, rajz és műalkotások ismertetése, továbbá a főgimnáziumban a honvédelmi ismeretek.

Szántó-nál nincs ital hiány, mindenki kap, amit kíván

A Délvidék legdusabban felszerelt italszaküzlete SZÁNTÓ JÁNOS vidék, II. Rákóczi Ferenc ut 2. Távbeszélő 40-68.

Moszkva a jugoszláv emigráns kormány ellen

Feszültség a szovjet és lengyel, valamint a jugoszláv kormányok között

Az északírországi parlamentben a Német Távíratok Iroda jelentése szerint felolvasták az angol király üzenetét. A király üzenetében felszólította Északírország lakosságát, hogy küldjön több önkéntest. A polgári lakosságnak is nagyobb erőfeszítéseket kell tenni, különösen a mezőgazdasági termelés terén.

A Német T. I. római jelentése szerint Pazzi olasz dandártábornok a keleti arcvonalon küzdő olasz repülőcsapatok parancsnoka hősi halált halt.

Majszki londoni szovjet nagykövete és felesége — mint az angol hírszolgálat jelentése alapján a Német Távíratok Iroda közli, a vörös hadsereg napja alkalmából kedd este fogadást adott. A fogadáson a szovjet nagykövetség tagjain kívül megjelent több miniszter és az angol hadsereg csaknem valamennyi fegyvernemének képviselője.

A Krakauer Zeitung jelentése szerint decemberben 32.000 munkás ment a főkormányzóságból Németországba.

Lisszaboni jelentés közli, hogy a lezuhant amerikai Clipper repülőgép utasai között hat amerikai filmszínész is volt. A filmszínésznők Angliába tartottak és a szerencsétlenség következtében egyikük életét vesztette. Ezenkívül néhány filmszínész is meghalt.

A Popolo di Roma Stokholmon át érkezett jelentése a következőket mondja:

A londoni News Chronicle értesülése szerint az angol fővárosban meglehetősen aggodalmat kelt az a feszültség, amely a Szovjetunió és egyes emigráns kormányok között észlelhető. Ilyen feszültség áll fenn jelenleg a szovjet kormány és a lengyel, valamint a jugoszláv kormány között. A szovjet-lengyel viszály oka egyrészt a határ kérdése, másrészt abban a bánásmódban keresendő, amelyben szovjet részről a lengyeleket részesítették.

Berlini vélemény

Berlinből jelenti a Német T. I.: A Deutsche diplomatisch-politische Korrespondenz foglalkozik Moszkva és a londoni jugoszláv emigráns kormány viszonyával. A lap szerint a helyzetet kitűnően megvilágítja az a tény, hogy a Szovjetunió jogosultnak tartja magát a volt jugoszláv állam területén lejátszódó események miatt a lon-

doni emigráns kormánytól több, mint másfélmillió embert hurcoltak Szovjet-országra. A szovjetországi jugoszláv feszültség oka abban a tiltakozó jegyzékben jutott kifejezésre, amelyet Moszkva a londoni jugoszláv kormánynak küldött, tiltakozva az ellen, hogy a csempékek a partizánok ellen harcolnak. Ennek a feszültségnek annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert a lengyel és a jugoszláv kormány mögött közismerten az angol kormány áll. (MTL.)

doni emigráns kormánytól több, mint másfélmillió embert hurcoltak Szovjet-országra. A szovjetországi jugoszláv feszültség oka abban a tiltakozó jegyzékben jutott kifejezésre, amelyet Moszkva a londoni jugoszláv kormánynak küldött, tiltakozva az ellen, hogy a csempékek a partizánok ellen harcolnak. Ennek a feszültségnek annál nagyobb jelentőséget tulajdonítanak, mert a lengyel és a jugoszláv kormány mögött közismerten az angol kormány áll. (MTL.)

1. Az egykori Jugoszláviában pártfogolt bolsevista mozgalom mögött nemcsak a Komintern, hanem maga a Sztalin-kormány áll.
2. A szovjetkormány nemcsak a legfiatalabb bolsevista felkelők

mgvédelmezésére fordít gondot, hanem a szovjetunióval szemben barátságtalan vagy éppen ellenséges cselekedetnek minősít minden olyan kísérletet, amellyel a vörös uralom híveinek a szovjet rendszer bevezetésére vagy további kiterjesztésére irányuló mesterkedéseit korlátozni akarják.

3. A szovjetkormány ezzel első ízben ismerte el, hogy számára még barátai között is az első helyet a bolsevista mozgalom gondolata foglalja el. A szovjetkormány tehát el van határozva arra, senkinek sem engedni meg, hogy a vörös világorradalom elterjedésének és az új államokban való megtelepedésének útjába akadályokat gördítsen. A Kreml ezzel a lépésével tudomására hozta a jugoszláv emigráns kormánynak, hogy magát a vörös partizánok legfőbb védnökének tekinti még akkor is, ha ezek a szovjet határoktól, messze fekvő területeken működnek. (MTL.)

AZ IDŐ NEM PENZ

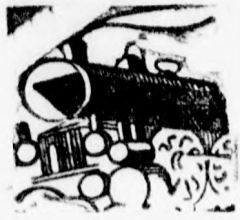
— A feleségem holnap kacsát süt! Jöjjen el hozzánk ebédre, felteve, hogy ideje lesz rá.

— Idóm? Az van, akár három kacsára való is!

A szárnyaskerék szerelmesei

Riport egy vicinális málhakocsijában Ujvidéktől Bácsföldvárig

A kalandos, utazgató, sokéletű embereket mindenki szereti. Derék vasutasaink, a szárnyaskerék szerelmesei első

fokon képezhetik tárgyát az ilyen szeretetnek, csupa változatoság az életük, kedélyességük hagyományos, szeretik az életet s apró örömeit, a tréfát, bort... Mivel-hogy rajtuk kívül más tréfacsinálók is vannak, hát gyakran meg-
esik, hogy a tréfa csattanója az ő hátukon is elcsattan.

Verőfényes délutánban lustálkodott Ujvidék pályaudvarán a vonat. A szerémi hegyeken téli álmukból ébredő fák friss lehetét söpörte ide a barnító február-végi szél, amely langyos volt és hiába igyekezett szárítani az öreg sajkásgyörgyei szatócs verejtékét, amely a napsugárban alaposan elöntötte a ládákat cipelő atyafi homlokát. Annyit vártunk csak, amíg a két láda almát beemelték a kocsi, s már indultunk is. A vonat ablakaiban fejek virágoztak, a napsugár s a mindenünnen kikan-dikáló friss zöld odacsalta az utasokat.

Kocsink épp a málhakocsi mögött futott, könnyen megérthettük hát az ismerős vonatvezető kiáltását:

— Gyűjön át hozzánk, lehet ám innen riportot írni!

— Állítsa meg a vonatot vagy dobjon madzagot, hogy átmászhassunk!...

— Akkor a riport magaról szólna! Hanem a repülőtéren ügyis megállunk!

Zajló már ott talált bennünket a zsufolt kocsi. Két ládában — izléses csomagolásban — két faj-sertés szuszogott elégedetten, ar-rább kerékpár, súlyosabb kézi-poggyász, ágynemű, böleső, gyerekkocsi (a sorrend nem rossz!) ringatózott a kerekek énekének ritmusára. Az egyik sarkot teljesen elfoglalták a tejeskannák, kicsik és nagyok, az újvidéki tejfáz chinin-jei. Megtudjuk a vezető úrtól, hogy naponta

közel 1500 liternyi tejet szállítanak be Tiszaiútvánfalvától és Temerinből Ujvidékre.

a bébik nagy-nagy öröme. Temerinben „leszállt” az utolsó kan-na és egyéb tárgyak is megtalálták gazdájukat, részben már Tiszaiútvánfalván is. A kocsiiban levő másik vasutas kedélyesen érdeklődött a rámpánál egy ott álló menyecske-től aziránt, hogy vajh rúg-e még a libájuk. A válasz igen cifra, családias vonatkozású kör-mondat volt, amely ékesen biza-vitotta, hogy a temerini menyecs-kék szókincse rendkívül gazdag.

— Mit évődik, ember — kérdezte nevetve a vonatvezető — nincs máma szerencséje. Már más-sodszor kapta meg a magját!

Régi és új vasutas-élmények, tréfák mesélgetése közben mondta aztán el a vezető, hogy a joggal

mérgelődő kisegítőt korareggel az egyik vendéglőben tréfálta meg egy csúrogi juhász, valamilyen **mürostos juhtúrót adott neki** s a mürostnak csuda ritkító hatása volt. De ez csak válasz volt, mert a vasutas meg akként tréfálta meg az öreget, hogy a pálya közelében legelésző nyáját ugrasztotta szét nagy füttyögéssel, gőzeresztéssel. Az öreg juhász akkor ugyancsak kiszaladta magát s amikor a tréfacsináló megette a túrót, csak annyit mondott:

— Ez majd megerősíti magát. Úgy szalad, mint gyerek-korában!

Közben, a ládákat rakosgatva, rájöttünk, hogy a sajkásgyörgyei atyafi be akarta csapni az államvasutakat. A két ládában ugyanis nem alma, hanem narancs volt, márpedig a narancsszállítás 30 százalékkal drágább az alma szállítá-sának díjszabásánál. Zsablyán a szatócs kijelentette, hogy nem akart csálni, de hát nem tud jól ma-gyarul s úgy gondolta, hogy na-rancs vagy alma az egykútya: mindkettő gyümölcs. Rábiztuk az állomásfőnökre, csapja be őt, ha tudja. Csúrog felé nagy izgalom ve-tt erő a kisegítő. Egyszer csak majd kibukott a nyitott ajtón örömben s úgy felordított, mintha az üdvösségét találta volna meg: „Itt van a Szimo-juhász! Le-geltet!” Aztán kihajolt és átkiabált

Józsi mozdonyvezetőnek, hogy vi-gyázzon, gőzt neki!

Szimo is észrevehette a vonatot, mert nagy sebbel-lobbal, bottal és pulival igyekezett békés jószágait távolabb terelni. Megkésétt, mert 50 méterre sem jutott a sínpartól, amikor Józsa őt elől csi-csuzni kezdett, a füttyülével meg olyan cifrán klarinétozott, hogy arra tán még csárdászni is lehetett volna. Szimo birkái egy pillanat alatt ördögökké váltak! Felcsapták a farkukat, mint holdvilágos éjjel a vadászó róka és hihetetlen sebes-séggel

nekirugaszkodtak a szántás-nak.

Szétugrottak, majd egymás he-gyén-hátán buktak a nagy össze-tartási lázban, a puli nagy tanács-talanságában szétvetette a lábát s egyhelyben ugatott. Egyedül Szimo igyekezett visszanyerni az ön-uralmát, mert bár az első pillana-tokban kapkodott, mint Bernát a ménykűhöz, botot, subát elszórva rontott a birkák, majd a vonat fe-lé, utóbb már csak módos harag-gal vágott utánunk egykődarabot, s ökleit emelve, vissza-vissza fordulva elindult a falu felé kanya-rodó nyája után.

Csúrogon visszatértünk a koc-sinkba. Mire felcélheltünk a ha-zai torony már beintett az abla-kon. A rámpánál két lurkó szalu-tált a lépcsőn álló kalauznak s nagy vágyakozással nézték a loko-motívóval kihajoló mozdonyve-zetőt. Az éjjel álmukban vonatve-zetők lesznek és büszkén szalutál-nak majd ki a rámpánál biztosan ott ácsorgó más földvári gyerkő-cöknek.

Bencz Mihály.

A légitámadások által okozott károk bejelentésének szabályozása

A támadás után távirati, három napon belül pedig írásbeli kárjelentést kell küldeni

Budapestről jelentik: A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletet adott ki a légitámadások által okozott károk jelentésének szabá-lyozásáról.

A rendelet szerint a légitámadá-sok által okozott károkat a váro-sok és községek légioltalmi pa-rancsnokai, a hadtest székhelyül szolgáló városok légioltalmi pa-rancsnokainak kivételével, a ká-rok számbavétele után azonnal, de legkésőbb a légi veszély elmúltától számított 12 órán belül állami tá-viratban kötelesek jelenteni a hon-védelmi minisztérium 35. osztályá-nak, valamint egyidejűleg a terü-letileg illetékes hadtest légvédelmi parancsnokának. A honvédelmi mi-nisztérium 35. osztályának címe „Légoltalom Budapest”.

A távirati kárjelentések szövege egyszerű, rövid és csak a lényegre kiterjedő legyen. Tartalmazza a támadás pontos idejét és a ledobott bombák számát, az okozott károk természetét (rombolások, tüzek, stb.), a halottak és sebesültek számát és a még szükségesnek tartott fontosabb közölnivalókat. Távirati kárjelentést csak onnan kell küldeni, ahol az ellenséges lé-gítevékenység következtében tény-leges kár előfordult.

Nemleges távirati jelentést küldeni tilos.

A légitámadást követő három napon belül a kárt szenvedett város vagy község légvédelmi pa-rancsnoka írásbeli kárjelentést kö-telesek küldeni egyrészt a honvédel-mi minisztérium 35. osztályának másrészt az illetékes hadtest lég-oltalmi parancsnokának. Az írásbeli kárjelentés a távirati jelentés kiegészítésére szolgál és részlete-sen tartalmazza a következő ada-tokat: az ellenséges légitévékeny-ség ideje, a támadás a riasztást hány perccel követte vagy előzte meg, a légvédelmi riasztástól a légi veszély elmúltáig mennyi idő telt el, az ellenséges repülőgépek pon-tos vagy becsült száma, esetleg fajtája, megismételt vagy folya-matos támadás esetén egyes táma-dási hullámonként részletezve, a ledobott gyújtó-, romboló, vala-mint világító bombákra és egyéb alkalmazott támadólegyekre vonatkozó adatok, a fel nem robbant bombák száma és az azokkal történt intézkedések, a romboló-és gyújtóbombák által okozott ká-rok részletes leírása, a rombolá-sok és tüzek száma valamint kiterjedése, az okozott személyi és anyagi károk számszerű adatai. Sebesültek és halottak számánál fel kell tüntetni a férfiak és nők számát, ezenkívül a 16 évnél fia-talabbakat és idősebbeket, külön kimutatásban kell közölni a halot-

Családi dráma keletős halállal

Egy 23 éves fiatal asszony borotvával átvágta férje torkát, utána öngyilkosságot követelt el

Sebestyén József kopócsapáti la-kos, jómódú gazdálkodó 45 éves ko-rában megnősült. Elvett feleségül egy leányt, aki nálánál 23 évvel volt fiatalabb. A nagy korkülönbség okozta bajok hamarosan jelentke-ztek. Az idős férj állandóan félté-kenykedett szép és fiatal feleségére. Az asszony idegei felőrölködtek a sok családi harcban. Egy nagy összeve-zés után Sebestyén József lefeküdt aludni. Az asszony megvárta, amíg férje horkolni kezd, akkor elősze-dett egy élesre fent borotvát és

alvó férjének átvágta a torkát.

Amikor látta, hogy a szerencsétlen ember hörögni kezd és vér borítja el az ágyát, maga ellen fordította a gyilkos szerszámot és a borotvá-val saját nyakát is elmetszette.

A fiatalasszony percek alatt ki-szenvedett.

Sebestyén József még élt, amikor hozzátartozói rátaláltak, beszállították a kórházba, ahol rövid szenvedés után meghalt.

A véres családi dráma ügyében megindult a nyomozás.

Fő a biztos fellépés!

Négy évi fegyházra ítétek egy furfangos budapesti tolvajt

Budapestről jelentik: A buda-pesti törvényszék furfangos tolvaj felett ítélték, aki hétrendbeli lo-pást követett el, úgy hogy hozzá sem nyúlt a lopott tárgyakhoz.

Somorjai János közműves volt a per fővádlottja. Budapestben kisze-melte magának a nagyobb építke-zéseket, kileste az időt, amikor az építkezés vezetője már nem volt ott, majd határozott hangon, biz-tos fellépéssel felszólított néhány munkást, hogy az építkezési anyagraktárból

szállítsanak el az általa meg-adott címre bizonyos mennyi-ségű gőmbvasat.

Fellépésének a legtöbb esetben meg is volt a kívánt eredménye. A munkások azt hitték, hogy az épít-tető rendelkezik és szó nélkül tel-jesítették parancsait. Egy helyen a munkások gyanút fogtak és vona-kodtak eleget tenni a felszólítás-nak, mire Somorjai lelövésével fe-nyegette meg őket. Ilyen módon a közműves nagyobb mennyiségű gőmbvasat szerzett és azt zugban magas áron értékesítette.

A bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után négy évi fegy-házra ítélte Somorjait. Büntársai közül Cziráky Bucskó János épí-tész, aki az ilyen módon szerzett gőmbvasat átvette, másfélévi hór-tont kapott.

tak nevét és korát. Az anyagi ká-roknál külön kell választani a ma-gánszemélyeket és a köztulajdon-ban levő anyagi javakat ért károkat. Közölni kell továbbá a kárel-hárítószervezet működésére vonatkozó adatokat. A kárjelentés-ke-hoz minden esetben a találatok pontos helyét felüntető vázlatot kell csatolni.

Szerlek

Kegy

Sza-zetes-láz-utó-Egy jó-ter, ak-összege-Városi-zament-megfor-asztaláb-badkai-revette,összegü-ell-Együtt-amikor-Amikor-Várnáz-Mészá-ber-t,elvette

Aldozata-jelentést-pár óra-került.-Mivel-alatt ha-réglőtől-és-kötélal-kegyel-ly-Az ítélet-végrehaj-totta.

Ujvidéki

Felülvé-ketős b-akik ezid-munkás-még nem-ki, hogy-pilányság-Február-igazoivan-ido után-pési igaz-Ujvidék

A bu egy

Budape-mentők j-rint a fő-ban feltu-balesetek-szállította-mérgezése-ban része-tas ember-mérgezési-gélyt. Jele-is január-133 sze-

ezek közü-gyilkosság-92-en mér-ugrási ese-oka, hogy-na befagy-lóban 13-közül egy

Uj szob

P-méhelyét-me-nyitot-munkát g-nagyérdem

Szerdán délután kivégeztek a szabadkai Vámházi utcai rablót

Kegyelemi kérvényét elutasították

Szabadkáról jelentik: Mint emlékeztetés ez év elején Szabadkán a Vámház-utcában rablótámadás történt. Egy jómódú szabadkai kőműves-mester, aki a kritikus napon nagyobb összeget vett fel munkadíj címén a Városi Takarékpénztárból, mielőtt hazament több szabadkai kocsmában megfordult. Este az egyik kocsmában asztalához ült Mészáros Márton szabadkai 33 éves téglagyári munkás, észrevette, hogy a kőművesnél nagyobb összegű pénz van és

elhatározta, hogy kirabolja.

Együtt borozott aldozatával a záróraig, amikor is együtt elindultak hazafelé. Amikor a küttelekre érkeztek és a Vámház-utca fordultak be,

Mészáros megtámadta az ittas embert, többször fejbe vágta, majd elvette a pénztárcáját, amelyben 200 pengőt talált.

Aldozata, amikor magához tért, rögtön jelentést tett a rendőrségen és rövid pár óra alatt a támadó rendőrökre került.

Mivel Mészáros az elsötétítés ideje alatt hajította végre rablótámadását a röglöntől bíró bíróság ítélkezett felette és

kötél általi halálra ítélte. Mészáros kegyelmi kérvényét adott be, amelyet azonban elutasítottak.

Az ítéletet Bogár István állami ítéletvégrehajtó szerdán délután végrehajtotta.

Újvidéki kettősbirtokosok figyelmébe

FELHÍVÁS

Felhívom mindazon újvidéki lakos kettős birtokosokat, szőlőműveseket, akik eddig a kettős birtokos vagy a munkás határátlépési igazolványukat még nem kérték vagy nem váltották ki, hogy február hó 28-ig a rendőrkapitányságon jelentkezzenek.

Február 28-án a régi határátlépési igazolványok érvénye megszűnik és ez idő után hatóságom újabb határátlépési igazolványt már nem ad ki.

Újvidék, 1943 február 19.

A kapitányság vezetője:
ZOMBORY, S. K.
m. kir. rendőrfőtanácsos.

A budapesti mentők egy havi munkája

Budapestről jelentik: A budapesti mentők január havi kimutatása szerint a fővárosban ez év első hónapjában feltűnően szaporodott a mérgezési balesetek száma. Összesen száz emberi szállították kórházakba különböző mérgezőkkel. Szokatlanul nagy számban részesítették első segélyben az ittas embereket: a mentők 68 alkoholmérgezési esetben nyújtottak első segélyt. Jelentős volt az életuntak száma is január hónapban.

133 személy kísérelt meg öngyilkosságot.

Ezek közül 27 eset volt halálos. Az öngyilkosságok között a mérgező vezet. 92-en mérgezték meg magukat. Vízbeugrási eset csak egy fordult elő ennek oka, hogy a tél következtében a Duna befagyott. A balesetek statisztikájában 13 megfagyás is szerepel ezek közül egy sem volt halálos végű.

Új szobafestő mester Újvidéken!

Papp István

műhelyét Újvidéken Erzsébet-tér 7 alatt megnyitotta. Minden e szakmába vágó munkát garancia mellett vállal és kerü a nagyérdemű közönség szíves pártfogását

Árapasztó zsilipet létesítenek a Ferenc-csatornán Bácska ármentesítése érdekében

Mélyítik és szélesítik a Jegricska, a Kigyós-ér és a Moszlonga medrét

Zomborból jelentik: Az illetékes hatóságok a Bácska ármentesítésének érdekében nagyszabású munkálatokat kezleltek, illetve terveket dolgoztak ki. A Bácskában az utóbbi árvízesek évek óta óriási károkat okoztak, a vízkárokat nagyban elősegítette, hogy a Ferenc-csatorna és a vízlevezető erek nem bírták levezetni a mindenütt feltörő földvizeket.

Tavaly szeptember hold föld került így víz alá és nagy a száma a rombadólt házaknak is.

Bácska árvédelmének tökéletesítése érdekében most tervet dolgoztak ki az illetékesek. A terv szerint a Ferenc-csatornán Monostorszegnél, az úgynevezett „Kalandos” Duna-ágnál ár-

apasztó zsilipet létesítenek, hogy abban az esetben, ha a Duna túl magas vízállása lehetetlenné tenné a Ferenc-csatorna zsilipjének a megnyitását s ilyen módon a víz levezetését, ezen a zsilipen vezessék le az összegyűlt víztömeget. A zsilip a terv szerinti másodpercenként 30 köbméter vizet csapolhatna le a csatornából.

Ezenkívül még egyéb nagyszabású terveket készítettek el. Így többek között elhatározták, hogy a Jegricska, a Kigyós-ér és a Moszlonga vízereit, illetve medrét kimélyítik, szélesítik, részben kotrással, részben pedig ásással. Ezek a munkálatok a Moszlongán már megkezdődtek.

Miről írta ma a belgrádi lapok

A szerb főváros élete sajtója tükrében

A belgrádi lapok ma ugyan nem jelennek meg olyan oldalterjedelemben, mint Jugoszlávia összeomlása előtt, a Novo Vreme azonban még mindig nyolc lepedő nagyságú oldalon hagyja el a nyomdát hétköznap, vasárnapoként pedig ennek kétszeresében. A belgrádi sajtó talán a leghűbb tükre a mai Szerbiának. Az a hatalmas újjáépítő, illetve termelő munka, amely a Szerbiában folyik mind kifejezésre jut a lapban. Ma Szerbiában mindenkinek dolgoznia kell. Aki nem hajlandó önként, azt kényszerítik a munkára.

Vonatkozik ez a mezőgazdaságra éppen úgy, mint minden másra, elsősorban azonban a bányákra. A mezőgazdasági termelés fokozása a szerb kormány legfőbb gondja. Még a mostani összeomlás előtt a szerb földművesek meglehetősen primitív módon művelték meg földjeiket és nem is törődtek azzal, hogy lépést tartsanak Európa földműveseivel. A volt jugoszláv kormányok ugyan igyekeztek felrázni a szerbiai földműveseket, de ez nem járt azzal az eredménnyel, amit joggal várni lehetett volna. A szerb földművesnek meg volt az, amire szüksége volt, és többel nem törődött. Ma azonban egészen más a helyzet.

A fővárost és nagyobb városokat nem láthatja el a Bácska élelmiszerekkel, ezt ma Szerbiának magának kell produkálnia.

A többi városok és a bányák munkásságát is saját terményeivel kell ellátnia Szerbiának. Ezért hangzanak el úgyszólván hetenként, hol Nédics miniszterelnök, hol kormány más tagjainak felhívásai a szerb földművesekhez, hogy dolgozzanak és termeljenek. A belgrádi lapok terjedelmes részét ugyancsak a többtermelés célzó propagandá foglálja el. Részletesen beszámolnak a járási székhelyeken hetenként megtartott ülésekről, amelyeken buzdítják, oktatják és sokszor korholják a szerb földműveseket. A tél hónapok alatt nagyarányú propagandát fejtek ki, hogy bebizonyítsák a szerb földműveseknek, mennyire elsőrendű szerb érdek az, hogy megműveljenek minden darab földet. A föld termése Szerbiában marad — hangoztatták a szónokok — és a szerb lakosság, a szerb nép életét biztosítja. A földművesek meg is fogadják a tanácsokat és igyekeznek úgy megművelni földjeiket, amint azt a szerb kormány tervgazdálkodási programja előírja.

Kétségtelenül tény, hogy a belső frontnak vannak ellenségei, de ezeket letörlik.

A Novo Vreme legutóbbi számában „Irányított állami gazdálkodás” cí-

men hosszú oktató cikket közöl, amelyben megismerteti a szerb földművesekkel, hogy mennyire fontos mindent úgy megművelni, amint azt a kormány előírja. Egy másik cikkben, amelynek „Rosszakaratú híresztelés” címet adta,

felhívja a dolgozó figyelmét arra, hogy ne üljön fel olyan híreknek, amelyek szerint a munkaszolgálatra kötelezettek Görögországba, vagy Szerbián kívüli más területekre viszik. Ebből egy szó sem igaz, mert a szerb munkaszolgálatosok csak az országban levő bányákban dolgoznak, amelyek termelése mindennél fontosabb.

A napilapokban oktatják ki a földműveseket mindenre, ami a föld megművelésével összefügg, még a helyes trágyázásra is.

A gazdasági erőfeszítések mellett azonban

a szórakozásról és kulturáról sem feledkeznek meg a belgrádiak.

A nemzeti színház rendszeres előadásai mellett a Kolarac népegyetemen hangversenyeket, táncbemutatókat stb-ít rendeznek. A mozgóképfényképszínházakban magyar, német és olasz filmek mellett megjelent az első szerb hangos film is. A szerb főváros lakosságát nem kevesebb, mint 19 mozi szórakoztatja.

Az üzleti életet híven tükrözi vissza a lapok apróhirdetési rovata. A legjelentéktelenebbnek látszó dolgokat is lapokban hirdetik megvételre és eladásra. Így a Novo Vreme egy számában valaki üvegkanocsot és poharakat keres megvételre.

Mindent összefoglalva, a belgrádi lapok nemcsak a szerb kormány erőfeszítéseit tükröztetik vissza, hanem tükröképet adják a szerb főváros mai életének is.

Házalás útján fillos toásít forgalombahozni

Budapestről jelentik: A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki a tojás forgalmának szabályozásáról. A rendelet legfontosabb rendelkezése az, hogy

tojást az egész ország területén fillos házalás útján forgalombahozni.

A rendelet többi szakaszai a tojás budapesti forgalmát szabályozzák. Eszerint Budapesten és a közellátási szempontból a fővárosához csatolt községek és városok területén a vendéglők, szállodák és nagyforgasztók tojásüzletüket csak az élelmiszernagyvásártelepen vagy a kijelölt tojásnagykereskedőknél szerezhetik be. Tojást Budapestre csak az élelmiszernagyvásártelepre és egyes megjelölt vállalatok hűtőházaiba szabad szállítani.

HIREK

— **ÜGYELETES SZOLGÁLAT UJVIDÉKEN 1943 FEBRUAR HO 20-TÓL FEBRUAR HO 27-IG** a városi orvosi központi rendelőben. Ügyeletes orvos: Dr. Horváth József, Petőfi Sándor u. 22, telefon 27—49. Ügyeletes gyógyszerárak: Raletits, II. Rákóczi Ferenc u. 2. szám, telefon 21—00 és Nenádovits László, Mussolini u. 12, telefon 23—95. Mentők és tűzoltók: Andrassy u. 12 szám, telefon 33—22.

— **MINISZTERTANACS.** A MTI jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök einöklétével kedden délután öt óraker minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács, amely este 11 óraker ért véget, folyó kormányzati ügyeket tárgyalta.

— **Halálos bányaszerencsétlenség Pécsen.** Pécsről jelentik: A pécsbányatelepi Andrásaknában leszakadt a fedőközet és a lezuhanó törmelék maga alá temette Gertner Adám 34 éves vajúrt. Gertner a törmelék alatt lelte halálát. Felésege és három gyermeke gyászolja.

— **Vizállás.** Duna: Komárom 198 (—8), Budapest 238 (—11), Paks 236 (—13), Baja 323 (—15), Mohács 348 (—11), Bezdán 395 (—10), Gombos 315 (—7), Újvidék 382 (—). Dráva: Barcs 58 (—1). Tisza: Vásárosnamény 248 (—12), Tokaj 296 (—28), Tiszafüred 320 (+14), Csongrád 334 (+9), Szeged 386 (+14), Títel 298 (+12).

— **Oszivási hírek.** Varga Gyula Oszivác község vezető jegyzője szombaton délelőt Zomborban letette a vitézi esküt. Délutáni visszakerkeztékor Oszivácra a községházán a tisztviselők és az előjáróság nevében vitéz Temesy Ákos közígazgatási jegyző rövid felköszöntővel átadta a tisztviselők szerény ajándékát. Este 7 óraker Perőcsényi János adóügyi segédjegyző rendezésében társas vacsora volt a Bacsó-féle vendéglőben, amelyen a tisztviselők, előjáróság valamint Újszivác község előjárósága és a csendőrség vett részt. A vacsora alatt több felköszöntő hangzott el. Felszólaltak Perőcsényi János, Szorg Géza, Plank Ferenc, Weiland Frigyes és Oszivác község nevében Glöckner Károly.

— **Betöréses lopás Újvidéken.** Február 22-én délután 5 óra körül Kobilarov Milán Zrinyi utca 59. sz. házában levő lakására álkulccsal behatolt egy ismeretlen tettes és onnan 2 ágypárnát, 1 férfi ruhát, 1 ágytakarót és 1 barna báránvbőr sapkát elvitt. A rendőrség a betörés jelentése után megindította a nyomozást és a gyanú Zsivanov Cvéta 41 éves újfutaki születésű napszámásra terelődött. Zsivanov azonban megneszelte a dolgot és most keresi a rendőrség.

— **Eltűnt egy újvidéki elemista.** B. Kovács Imre 12 éves újvidéki elemista hétfőn reggel azzal ment el szüleinek Dugonics utca 27. számú házában levő lakásáról, hogy iskolába indul. Azóta a fiú nem tért vissza. A kétségbeesett szülők jelentették az esetet a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

MAGYAR HADITENGERÉSZETI EGYESÜLET
UJVIDÉKI „BODROG” CSOPORTJA

BAJTÁRSI PARANCS

Csütörtökön f. hó 25-én este 7 órakor tartjuk meg a közgyűlésünk előtti választmányi összejövetelünket, melyre minden választmányi tag, számvizsgáló és ellenőr feltétlenül megjelenni köteles. Tárgy: A könyvek lezárása, jövő évi költségvetés előkészítése stb. — Elnök,

— Tízfilleres drágításért harmincnapra fogház. Az újvidéki törvényszék úzsorabírójának szerdán délelőtt tárgyalta dr. Lugosi tanácselnök, úzsorabíró Uri Katalin, Zvekics Szilárd és Blumenstein újvidéki malmos árdragításának ügyét. A tárgyalás folyamán beigazolt véd szerint az első és másodrendű vádlott 31 kiló kukoricalisztet vásárolt 75 filleres kilónkénti áron Blumensteintől s a lisztet 85 fillérért hozta forgalomba. A bíróság mindhárom vádlottat bűnösnek nyilvánította és 30—30 napi fogházra ítélte.

— Korai tavaszt jelentenek a madárvonulások. Akik az elmúlt napokban a madárvilág életét figyelték, nagy örömmel állapították meg, hogy egyre nagyobb csapatokban jelentkeznek és vonulnak észak felé olyan madarak, amelyekkel az újvidéki határban az elmúlt évek idején csak március első napjaiban, vagy közepén lehetett találkozni. A madarak megjelenéséből a természetbúvárok arra következtetnek, hogy ebben az évben nagyon korán köszönt be a tavasz.

— Drága lett a drágított fa. Seebach János alakbéli kőműves 97 pengő 50 fillérért adta el ölenkint a fát Bukovacski Márk felsőkaboli vendéglősnak, aki a fát 150 pengőért adta tovább. Az újvidéki törvényszék dr. Lugosi Dömötör tanácselnök tárgyalta az árdragítás ügyét s a bizonyítási eljárás befejezése után mindkét vádlottat bűnösnek nyilvánította és Seebachot 1800 pengő pénztüntetésre és 1014 pengő vagyoni elégtételre, valamint háromévi hivatal- és politikai jogvesztésre, Bukovacskit pedig 200 pengő pénzbüntetésre és háromévi hivatal- és politikai jogvesztésre ítélte.

— Az újvidéki rendőrség elfogott egy körözött szélhámosot. Dániel Károly 41 éves budapesti lakos ellen az ügyészség körözvényt adott ki sorozatos csalás, sikkasztás és szélhámoság miatt. A körözött szélhámos kedden Újvidékre érkezett és az egyik hotelben szállt meg. Nem sokkal később tudomást szerzett erről az újvidéki rendőrség is és szállodai lakásán letartóztatta Dánielt. A rendőrségen a szélhámos teljes beismerő vallomással szolgált, mire kihallgatása után átadták az ügyészségnek.

— Nyolchavi börtönre ítélték egy újvidéki zsebmetszőt. Az újvidéki rendőrség letartóztatta Ritter Anna ismert újvidéki zsebmetszőt, aki az utóbbi napokban több zsebtolvajlást követett el. Legutóbb egy vidéki asszony pénztársáját lopta el Ritter Anna, akit ezután átadták a törvényszéknek. Az újvidéki törvényszék szerdán délelőtt tárgyalta a zsebmetsző ügyét dr. Lugosi Dömötör tanácselnök s a bizonyítási eljárás befejezése és a perbeszéd elhangzása után bűnösnek nyilvánította a vádlottat és mint visszaeső bűnöst nyolchavi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Megindult a hajóforgalom a Ferenc csatornán. Zomborból jelentik: A Ferenc-csatorna vize teljesen megtisztult a jégtől, a vízállás is kedvező s így a hajóforgalom a csatorna teljes szakaszán megkezdődött.

ÜZEN A MULT

Február 25.

MA 100 EVE. 1843. február 25-én született Gussov Károly neves német festő, ki Weimarban Ramberg és Pauwels tanítványa volt, azután pedig Olaszországban járt. Mint tanár működött Weimarban, Karlsruheban és Berlinben. 1880-ban lemondott állásáról s azután Münchenben élt. Eleinte mitológiai képeket festett (Diana a vadászaton; Faun és nimfák), azután genrelogiai képeket nagy sikereket, ilyenek: A hadi hírek, Templombanmenet, képeivel aratott nagy sikereket, ilyenek: A hadi hírek, Templombanmenet, Varró leány, Műrtő a műteremben, Kedvesem, A honvéd elbeszélése, A cica, Virágok barátja, Elveszett boldogság, üdvözet, Venus mosdatása, A két öreg. Az osztrigás leány stb. Végül kópásokat festett.

MA 75 EVE. 1868 február 25-én meghalt Schröder Zsófia, neves német színművésznő, ki Bürger Gottfried leánya volt. 1793-ban (12 éves korában) lépett először színpadra a „Das Rothköpfehen” Lima szerepében. 1795-ben Stollmers színész felesége lett. 1798-ban a bécsi Hoftheaterhez szerződött. Honnan csakhamar Boroszlóba ment s az operához szerződött. 1801-ben elvált és Hamburgba ment, hol a naiva szerepkört a tragikaival cserélte fel, melyben az elsők közé sorakozott. Második férje meghalván Kunst színészhez ment feleségül, kitől szintén hamar elvált. Működött még a müncheni és bécsi színpadokon. 1840-ben vonult nyugalmába. Egyike volt a legnagyobb német színésznőknek. Nevezetesebb szerepei: Paedra, Medea, Lady Macbeth, Merope, Sappho, Izabella (a Messinai hölgyből).

MA 50 EVE. 1893 február 25-én Ch. Terront francia kerékpáros az 1000 km.-es távolságon 41 óra 58 p. 52/5 mp.-cel új világrekordot állított fel.

MA 25 EVE. 1918. február 25-én Hertling gr. német kancellár a birodalmi gyűlésen bejelentette, hogy az orosz kormány elfogadta a német kormány által megszabott bekezdéseket. Az orosz kormány egyben késznek nyilatkozott delegációt küldeni Breszt-Litovszkba a bekezdés aláírására. Hertling gr. ezután az általános békeről nyilatkozott. Kijelentette, hogy Németország nem akarja önállóságától megfosztani, de azt sem engedheti meg, hogy Belgium tárt kapu legyen, amelyen át az ellenség felvulhat a német birodalom ellen. Wilson négy pontját általános tárgyalás alapjául elfogadja. — O — S

— Százezer pengő értékű ékszer kobozott el a budapesti törvényszék. Budapestről jelentik: Löbl Lipótné budapesti lakos és társai az aranyrendeletbe ütköző bűncselekményt követtek el. Tucatszámra vásárolták a jeggyűrűket és más arany ékszertárgyakat. Bűncselekményük elévült, ezért büntetést nem szabtak ki rájuk, de a budapesti törvényszék tanácsa az ügyészség indítványára elrendelte a százezer pengő értékű aranyékszerek elkobzását.

— Élelmiszerjegyek vesztek el Újvidéken. Az újvidéki dohánybevéltő hivataltól a Szűcs Imre utca 52 számú házig elveszett egy kézitáska, benne öt gabonajegy, cukorjegy és zsirjegy, öt törzslap, más iratok és némi készpénz. A jegyek Majoros András Botond utca 31 számra voltak kiállítva. A becsületes megtaláló a pénzt megtarthatta, a jegyeket és iratokat juttassa el a Reggeli Újság szerkesztőségébe vagy a Szűcs Imre utca 52 szám alá.

— Elfogták a gödöllői rablógyilkosság másik tettesét. Gödöllőn — mint megirtuk — meggyilkolták és kirabolták Bendly Ernő nyugalmazott állatorvosot. A rablógyilkosságot két kiskorú diák követte el. Az egyik elzülött gimnazistát rögtön a rablógyilkosság után elfogták, a másik ellen országos körözlevelet adtak ki. A körözlevél alapján most elfogták a másik gyilkost is. Ő a bűntény elkövetése után egy üdülőhelyre utazott és ott sportolt mindaddig, amíg a csendőrök letartóztatták.

— Bácsföldvári hírek. A levétek részére szolgáló pálya szintjének vízszintezése mintegy 3770 köbméter föld mozgósítását teszi szükségessé s ez a földmunka már megkezdődött. A munkálatokban a levétek is csoportok szerint részt vesznek. — Fülöp Edit zöldkeresztes védőnő saját kérelmére felettes hatósága Pestszenterzsebtre helyezte át. — Bencsik András községi állatorvos vasárnap, február 28-án délután 3 órakor a Gazdakörben az első segélynyújtásról, az állatbetegségekről és állatforgalmi szavatosságról a gazdaközönségnek előadást tart.

— Ne adjunk szakadt, piszkos könyveket a honvédeknek. Az utóbbi időben a közönség egyes helyeken a honvédség szórakoztatását célzó olvasmányok között annyira piszkos és szakadt könyveket is ajánl fel, hogy azok a kívánt célnak már nem felelnek meg. Illetékes helyről felkérjük a nagyközönséget, hogy — költségkímélés céljából — a jövőben csak olyan könyveket ajánljon fel, amelyek saját megítélés szerint is alkalmasak arra, hogy a honvédek között kiosztásra kerüljenek.

— Közgyűlést tartott a bacsfeketehegyi Ö. T. T. A Bacsfeketehegyi Önkéntes Tűzoltótestület vasárnap tartotta az idei rendes közgyűlést. Híszek egy elnökölése után ifj. Bartha Gábor községi tisztviselő ismertette a kinevezésre felterjesztett tűzoltók névsorát, amelyet a községi képviselőtestület magáévá tett és így a felterjesztettek mint kinevezett tűzoltók működnek tovább. Ezután a kinevezett tűzoltók letették a fogadalmat. Ezt követte a titkári és pénztárnoki jelentés, melyet a jelenlevők megaláddal vettek tudomásul. A közgyűlés a régi tisztikart megerősítette eddig viselt tisztviselőiben. Ezután következett azon tűzoltók kitüntetésének átadása, akik már öt éve teljesítik a szolgálatot egyhuzamban. Egy tűzoltót, aki már 15 éve teljesít szolgálatot, ezüst, négyet pedig bronz szolgálati éremmel tüntettek ki. Két sok gyermekes tűzoltónak pénzajándékot adott a testület. Csoma Mihály tűzoltóparancsnok kelkes beszédben beszélt a legénységnek a kitartó munkára, majd a közgyűlés a Himnusz elnevelésével befejeződött.

AMERIKAI BANK

Két newyorki tőzsdés beszélget. — Nahát, most hallom, hogy a Smith bankár a múltkorai pénztáros helyébe, aki megszökött a bank pénzével, egy pénztáros kisasszonyt szerződtetett. — Igen, úgy van. De a pénztáros kisasszony, pár hétre rá, hogy belépett, szintén megszökött. — Ne mondja! — Azonban a — bankárral együtt ...

Magyar hősök

Hősi példájával jelentős mértékben járult hozzá csapatainak sikeréhez a Selyevnoje mellett vívott harcokban Frigyes Nándor szakaszvezető.

1942 július 31-én a Don melletti Salyavnoje-nál néhány kötelekünk előretört, hogy kivesse állásából az ellenséget. A támadó honvédek kötelek lenyűgözték az ellenséges állások előtt megtorpant, mert a bolsevisták igen erős aknavető és tüzérségi tüzellel árasztották el a terepet. Frigyes szakaszvezető ekkor gépfegyverével a puskásszázad arcvonala elé rohant és a leghevesebb ellenséges tüzből közelről vette tűz alá a hozótos tájon megbújt erős szovjetkötelleket. Ebben a küzdelemben meg is sebesült. Ennek ellenére sem engedte magát a sebesültségére vitetni, hanem az élen haladva ismét előrelendítette szakaszát, valamint a mögöje felzárkózott századot, amely így tovább folytatta a támadást.

— 4.4 millió atmoszfera nyomás a föld belsejében. A föld belsejének összetétele és az itt uralkodó viszonyok kezdettől fogva a modern természettudomány egyik legtöbbet vitatott kérdését alkotják. A probléma megvilágításához rugalmas „térhullámok”-on végzett sebességmérések segítségével H. Haalck érdekes új adatokat szolgáltatott. Eszerint a föld magvának felületét 2.900 kilométer mélységben kell keresni. Míg a fölfölte lévő „köpenyreteg” egyenletlen tulajdonságokat mutat, itt a föld sűrűsége a középpont felé közeledve kezdetben egyenes arányban, később pedig ugrásszerűen, de egyenletesen növekszik. A föld középpontjában 3.3—4.4 millió atmoszfera nyomás és 2000—8000 fokos hőmérséklet uralkodik. Maga a föld magva pozitív töltésű szabad atomokból — mindenekelőtt vasatomokból — és szabad elektronokból, ezenkívül pedig valószínűleg még nikkelatomokból, 30 százalékos hidrogénből, oxigénből, magnéziumból és szilíciumból áll. Mivel ilyen hőmérséklet és nyomás mellett kémiai kapcsolatok nem jöhetnek létre, ezek az anyagok egy-egy atomos állapotban vannak.

— Péterrévei hírek. A varmegyei Közjóléti Szövetkezet szentimentális foglalkoztató termében újfölt megindult a munka. Egyelőre 30 fiatal leány készíti a sörös üvegekre a gyékényburkolatot. A közeljövőben százezer emelkedik a munkaslányok száma. — A Polgári Orvosokör és a Kisgyógyászok közjóléti egyesületének tagjai a közeljövőben egybeolvadnak. A két kör összesen 300 tagot számlál s így igen tekintélyes egyesület lesz belőle. Azok akik kaptak a Közjóléti Szövetkezet megbízottjától — mintákat — azonnal adják át a foglalkoztató terem szolgálatának. Ha továbbra is igénybe akarják venni, újból nyugdíjra kell kiállítaniuk. A beszolgáltatásról, a régi nyugdíjakat visszakapják.

— Öránként 600 Röntgen-felvétel. Frankfurtból jelentik: Hosszas kísérletezés után sikerült olyan Röntgen-film eljárást kidolgozni, amellyel egy óra alatt 600 befejezett készíthet felvételt. Az új eljárás kétszeres olcsóbb mint az eddigi Röntgen-fényképezés. Különösen a tüdőgyógyászatban jelentős korszakalkotó változást hozhat a professzor eljárása, mert a gümőkóros fertőzés legcsekélyebb nyomai is kimutathatók s így megállítható a betegség elhárítására. Tudományos körökben remélik, hogy az új eljárás nagy mértékben viszi előre a tüdővész elleni küzdelmet.

Termeljünk napraforgót

és mindennemű termelési ügyben, valamint a termelési szerződések megkötése végett forduljunk teljes bizalommal

Klein Vilmos

Délvidéki növényolajgyár és étolajfinomító igazgatóságához, Ujverbász

Figyelem! A szerződéses termelők termelési előleget, leszállított termékük után erőltakarományt és műtrágyát kapnak.

Figyelem! A szerződés nélkül termelők nem kapnak kölcsönvetőmagot, termelési előleget, műtrágyát és erőltakarományt sem, tehát kölcsön termelési szerződést!

**Mit főzzünk,
hogy főzzünk?**
Háztartási tanácsadó

Más hibáknál nemcsak a sajt íze, hanem színe és konzisztenciája is megváltozik. A sajt megkeseredését pl. bizonyos mikroorganizmusok okozzák. Főleg a gyorsan és erősen szórt sajtok keserednek meg könnyen (azért, mert hamar kapnak kérget s így a sajtban belül savó marad vissza, amelyben nincs elég tejsavbaktérium ahhoz, hogy a részleges fehérjelebontást meg tudná akadályozni). Okozhatja a megkeseredést még az is, hogy a sajtok külső héja megpenészedik; ez akkor szokott előfordulni, ha a sajtok még puhák, nincs elég kemény héjuk, vagy ha az állványok, amelyeken a sajtok tárolnak, nem eléggé tiszták, szárazak s az előző rakomány után dohosak, penészesek maradtak.

Ha a sajtok sok vizet tartalmaznak s azokat nem sózták meg eléggé (aminek következménye azután az, hogy nem kapnak összeálló kemény héjat), akkor azok gyorsan megromlanak (puhasajtok).

A sajtok megfeketedését baktériumok és penészek okozzák, fekete vagy kékesfekete szín lép fel vagy az egész sajton, vagy csak egyes helyeken (ez azonban később az egész sajtra átterjed) s a héjtól indul ki. Főleg a puha sajtok héján sztaniol feketedik meg akkor, ha utóbbi arzént tartalmaz (ilyenkor fokhagymaszagot is érzünk). Esetleg a pince rossz levegője miatt a sajton egy penészfajta telepedik meg; esetleg azokon a helyeken, ahol a sajtok egymással érintkeznek vagy a deszkán fekszenek, ott feketednek meg (csomagolóládákban is). Emmantáli sajton pl. egy bizonyos fajta baktérium a héjtól kiindulva piszkosszürke, barnásszürke, fekete foltokat okoz; ezeknek a foltoknak az anyaga pépes.

Piros foltok is előfordulnak úgy a puha, mint a kemény sajtokon. Az emmentáli sajton fellépő narancsszínű foltokat penész okozza; ez akkor következik be, ha a sajt fertőzött állványokon tárol.

Egy másik hibánál a sajton puha fehér foltok keletkeznek, melyek lassan befelé terjednek s végül egészszerűen elmélyülnek, a mélyedésben poralakú anyag van.

(Folytatjuk)

Hol kapható Budapesten a Reggeli Újság?

Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
Keleti p. u. III. (perron)
Teréz-körút 15.
Múzeum-körút 1.
Hungária-szálló
Szt. Gellért-tér BSzKRT várócs.
Erzsébet-körút 39.
Rákóczi-út 21.
Erzsébet-körút 1.
József-körút 30.
Kelenföld p. u.

KÖZGAZDASÁG

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közlései

Tanulmányi támogatás kereskedelmi középiskolákba iratkozó tanulóknak részére. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a kereskedelmi középiskolák első évfolyamaiban a jövő tanévre összesen 60 tandíjmentes helyet rendszeresít. Erre a 60 tandíjmentes helyre, amelyeket a beiratási díj fedezésével, valamint a tanszerek beszerzésére évi 120 pengő tanulmányi segély engedélyezésével köt egybe, nyilvános pályázatot hirdet. Pályázhatnak vagyontalan szülők olyan fiúgyermekéi, akik a középiskola vagy polgári iskola IV. osztályának első félévét a most folyó tanévben jeles vagy legalább jó eredménnyel végezték és az elő nyelvekben, valamint a mennyiségben jeles, de legalább jó osztályzatot nyertek. A kérvényhez csatolni kell a pályázó tanuló születési anyakönyvi kivonatát, a szülők születési anyakönyvi kivonatát és vagyoni viszonyait tanúsító közszégi bizonyítványt, valamint a középiskola vagy polgári iskola IV. osztályának első félévéről szóló értesítőt. A kérvényben meg kell jelölni azt a kereskedelmi középiskolát, amelybe a tanuló beiratkozni szándékozik. A pályázatokat április hó 15-ig a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium Iktatóhivatalába (Budapest, II. Lánchíd-u. 1-3) kell benyújtani, illetve postán beküldeni.

A fuvardíjtöbbletek visszafizetésének kérdése. Felhívjuk érdekeltiségünk figyelmét arra, hogy a MÁV igazgatósága 1943. évi január 1-től

kezdve a fuvardíjtöbbletek kifizetésénél az eddigi gyakorlattól eltérő alábbi újítást vezette be: a) A MÁV Leszámloló Hivatal által megállapított és az állomásokkal közölt díjtöbbleteket forgalomra és összegre való tekintet nélkül az állomásfőnökségek és az állomáselőjáróságok az igény jogosult feleknek (akik a fuvardíjat fizették) visszafizetik. Az állomáskezelő kiadóorségek helyett a visszafizetést a kijelölt szomszédos állomásfőnökség vagy állomáselőjáróság végzi. b) A MÁV állomások egymásközi forgalmában (helyi forgalom) beszedett fuvardíjakkal a fuvaroztató felek által megállapított és igényelt kisebb összegű fuvardíjtöbbleteket is visszafizethetik az állomásfőnökségek és az állomáselőjáróságok az igény jogosultaknak, vagyis azoknak, akik a fuvardíjat fizették. Azok a nagyobb állomások, ahol pénztárfőnök van, fuvarokmányonként legfeljebb 50 pengőt, a többi állomásfőnökségek és az állomáselőjáróságok pedig fuvarokmányonként legfeljebb 20 pengőt fizethetnek vissza. Kiadóorségi állomásokon ilyen fuvardíjvisszatérítés nincsen. Engedmény, megbízás, csepp stb. alapján továbbra is csak az Igazgatóság Leszámloló Hivatala (Budapest, I. Mézszáros-u. 19) téríthet vissza fuvardíjtöbbleteket. A díjtöbbletek visszafizetését az erre a célra készült nyomtatványon kell kérni, mely nyomtatvány az állomásokon díjtalanul kapható.

FELHÍVÁS AZ ÚJVIDÉKI FÜSZERKERESKEDŐKHOZ

A Közellátási Hivatal ezúton értesíti a fűszerkereskedőket, hogy a 9. és 10. számú lisztiszelvényre E. B. lisztet szolgáltatassanak ki.

— A papíroshulladék új ára. Budapestről jelentik: A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki a papíroshulladék legmagasabb termelői áráról. A termelői árak alatt azokat az árakat kell érteni, amelyeket a Magyar Papírosipari Nyersanyagbeszerző vagy ennek bizományosa az eladónak (nyomdának, könyvkötőnek, dobozgyárnak) a papíroshulladékért fizetni köteles. A papíroshulladék legmagasabb termelői ára a következő: fehér famentes 18, fehér fatartalmú 14, 14a 10, makulatúra papírosok: új könyvnyomdai famentes 34, fatartalmú 38, új újságmakulatúra 25, gépseljt újságmakulatúra 23, olvasott újságmakulatúra 11, használt újságmakulatúra 6 pengő mázsánként.

Bocskor helyett facipő Szerb küldöttség tanulmányozza Apatinban a facipőkészítést

Belgrádból jelentik: A szerb kormány az egyre súlyosbodó börtény miatt mind nagyobb gondot okoz a lakosság lábbelivel való ellátása. A szerb lakosság tudvalevőleg főleg borbocskort visel és a kormány most elhatározta, hogy a bocskorviselés helyett a

facipő viselésére szoktatja a lakosságot.

Facipőipari üzemek Szerbiának nincsenek és ezért a szerb kormány a magyar kormány hozzájárulásával négytagú küldöttséget küldött Apatinba, hogy ott tanulmányozza a facipők készítésének módját. A bizottság három hétig marad Apatinban, majd visszatér Szerbiába a bizottság tagjai facipőkészítő tanfolyamokat rendeznek.

Amig 'On alszik

A Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az anyhe és tájalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOI**

Tejipari tanfolyam tartása HIRDETME NY

8003/1943. sz.

A m. kir. téli gazdasági iskola és mezőgazdasági szaktanácsadó állomása Adán 1943. évi március hó 30-ával kezdődőleg tejipari tanfolyamot rendez.

A tanfolyamra való felvétel iránti kérvények a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Úrhoz címezve a tanfolyamot rendező iskola Igazgatóságához Adán küldendők be.

A kérvény beküldése előtt 1943. évi február hó 28-ig a részvételi szándékot az iskola Igazgatóságánál levélben feltétlenül be kell jelenteni.

A felvételi kérvényeknek 1943. évi március hó 10-ig kell az iskola igazgatóságához beérkezni, mert a később jövő kérvényeket nem veszik figyelembe.

Egyéb feltételekre vonatkozólag bővebb felvilágosítást a Városháza II. emelet 48. sz. szobájában lehet kapni.

Ujvidéken, 1943. évi február hó 22-én.

dr. vitéz Nagy Miklós s. k. polgármester.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara felhívása

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter közbenjárására a vallás- és közoktatásügyi miniszter felhívást intézett valamennyi tankerületi kir. főigazgatóságához, igyekezzenek módot találni arra, hogy különösen a folyó évben a kereskedelmi középiskolai tanulók

a nyári szünetét vagy annak részét kereskedelmi vállalatokban vagy ipari üzemekben töltsék el.

A rendelkezés legfőbb célja, hogy ilyen módon a tanulók gyakorlati ismereteiket bővítsék és a kereskedelmi illetőleg általában a gazdasági élettel minél szorosabb kapcsolatba kerülve, iskolai tanulmányaik folytatásánál a gyakorlati élet tapasztalataival meg erősödjék, továbbá hasznos tudományok ismereteiket megszerzessék. Kétségtelen az is, hogy

az ifjúság különösen a jelenlegi időkben nem töltheti el hasznos tevékenység nélkül az iskolai év szünetének napjait.

Emek a jelen és jövő szempontjából nagy fontosságú kérdésnek megoldása a tanulóifjúságon kívül a kereskedelmi és iparvállalatok támogatását is kívánja és ezért fordulunk felhívással és kérelemmel kamarai kerületünk minden olyan munkaadójához, aki az iskolaév szünetében kereskedelmi középiskolai tanulókat hasznosan tud foglalkoztatni, hogy ez irányú értesítéseket vagy közvetlenül valamelyik kereskedelmi középiskola igazgatóságához, vagy pedig kamaránkhoz megadni szíveskedjenek.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara.

A DMKSz külföldi fiókjának tisztújító közgyűlése

Kuláról jelentik: A DMKSz külföldi fiókja, vasárnap tartotta tisztújító rendes évi közgyűlését. A közgyűlés terméket zsúfolásig megtöltötte a közönség. A Hízekegy után Vitsek János elnök üdvözölte a központ kiküldöttjeit, valamint a megjelenteket. Beszámolójában megállapította, hogy Kula ösztöndíjasának 95 százaléka a Szövetség tagja, valamint, hogy még a megszállás alatt sikerült 1400 magyar családot 3874 lélekkel beszervezni. Beszámolója további során ismertette a fiók működését és nagyobb vállalkozásait. Ezek közül kivételesen említésre méltók, egy kitűnően sikerült kívánságverseny, mely bármely vidéki városnak is dicsőségére vált volna, valamint egy analfabéta és két továbbképző tanfolyam, egy kitűnően sikerült tomboladélután a honvéd hozzátartozók javára 2000 pengő tiszta jövedelemmel, igencsak értékes ismeretterjesztő előadás, többszáz szeretetsomag a Vöröskereszt részére, egy jól sikerült kézműves tanfolyam és még számos közérdekű dolog. Az elnöki beszámoló után Dudás József pénztáros beszámolója következett, melyből többek között kitűnt, hogy a fiók jelenlegi eszterházi és izlasi berendezése 4978 pengőbe került.

A penztárnoki beszámoló után Tolnay János volt külföldi polgári iskolai igazgató, a betegsége miatt távollévő Krámer Gyula elnök helyettese emelkedett szólásra és a központ elismerését juttatta kifejezésre. Szívélyes szavakkal, közvetlen hangon szólta a helyi magyarsághoz rövid, de jól felépített beszédében melynek élénk visszhangja támadt. Utána dr. Nagy Iván emelkedett szólásra és hosszan fejtegette a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség célját. Beszéde folyamán behatóan ismertette a magyarság hivatását a Dunamedencében és az örök magyar hivatást Európával szemben, majd rámutatott arra, hogy éppen a mai nemzedéknek jutott osztályrészül az a feladat, hogy hittel, a szent cél érdekében a legnehezebb áldozatot is vállalva, az utolsó lehetőséget megállja a helyét ott, ahová a Sors állította, mert most kibúvásnak semmilyen címen helye nincs, Csakis így valósítható meg a győzelem és ezzel minnyájunk vágya: Nagy-Magyarország!

Dr. Nagy Iván szavait lelkes tapsvihár követte, majd Vitsek elnök a maga és vezetősége nevében kérte a felmentvény megadását, melyet egyhangúlag megszavazott a gyűlés. Utána megtörtént az új tisztikar megválasztása.

Elnök: Vitsek János; alelnökök: Romoda Ferenc, Sánta János, ifj. Vigh József; titkár: ifj. Jurszik János; jegyző: Sánta Imre; pénztáros: Dudás József; II. pénztáros: Csányi Dezső; háznagy: Rudasi Ferenc. Új választmányi tagok: Bognár József, Berkó Mihály, Fejős András, Futo András, ifj. Fürstner Ignác, Goga István, György Antal, Hoffmann József, Horváth Béla, Horváth István, Juhász Sándor, Katatics Béla, Katatics Lajos, Konecz Mihály, dr. Kósa György, vitéz Palotay Simon, Pasztyik József, Prokecz Elek, Reichhardt Lajos, Skultéthy Andor, Somogyi Miklós, dr. Schick Barnabás, dr. Sciek Károly, Szukola Ferenc, Vince fia, Szukola István. Póttagok: Győre János, Farkas Imre, Fürj János, Gergelyi József, v. Király István, Korbéltis Károly, ifj. Kovács Sándor, dr. Léderer Tibor, Nagy Lajos, Rigó István, Szegő Gyula, Vigh Géza. Felügyelő bizottság: Koréh István, Vanyúr Imre, Zwipp Ernő.

**ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVESZET IRODALOM**

Mudrony Gábor tárlatvezető kiállítása Ujvidéken

LEGNEVESEBB FESTŐINK KÉTSZÁZ VÁLOGATOTT MŰVE VÁROSA UJVIDÉK MŰBARÁTAINA A SZABADSÁG-SZÁLLÓ KIÁLLITÁSI TERMÉBÉ

Ujvidék közönsége nagy érdeklődéssel várta szentmiklósi Mudrony Gábor műtárosa ujvidéki tárlatának megnyitását. Még tavalyról jól emlékeztek a műbarátok Mudrony Gáborra, akinek hozzáértése, műszeretete akkor is többszáz márkás művész alkotását állította ki ujvidéki tárlatán. Mudrony Gábor második ujvidéki tárlata most nyílt meg a Szabadság-szállóban. Valóságos kiállításban gyönyörködhetnek Ujvidék műbarátai, mert az idei tárlat sokkal dúsabb még a tavalyinál is. Aldor János, Benyovszky István, Czencz János, Bretschneider Kocsárd, Edvi Illés Aladár, Glatz Oszkár, Komáromi-Katz Endre, Mihajlovits Miklós, Pálva Celestin, Szüle Péter, Rudnay, Visky patinás nevével találkozhat a néző, esendeleitek, tájak, arcképek pompáznak teljes szépségükben a teremben, amely szinte más, békésebb világot varázsol ide Ujvidék szívébe.

Reggel 9 órától este 7 óráig érkezők, részben gyönyörködni, részben vásárolni a képzőművészet szerelmesei. Az egyik műgyűjtővel beszélünk néhány szót. Nevetve vallotta be kérdésünkre, hogy képet vásárolni ma nemcsak műgyűjtést, hanem egyben hasznos befektetést is jelent. Glatz, Czencz, Mihajlovits, Benyovszky, Szüle, Aldor vagy Visky, stb. képei mindig biztos tőkebefek-

tetést jelentenek, de vannak újabb festők is — mutatta is mindjárt az egyik képet —, akiknek nagy jövőt kell jósolni s épp ezért, ha kissé hazárd is, érdemes az ilyen emberekkel is vásárolni. Néhány év múlva lehet, hogy a mai ár tizszeresét érik a képek.

Mudrony Gábor tárlatvezető tömören nyújt felvilágosítást minden kérdésre. Az érdeklődéssel nagyon is elégedett, arról sem panaszkodik, hogy kevés képet vásárolnának. Szereti Ujvidéket, őszintén mondja, hogy kevés olyan város van hazánkban, amelynek ennyi értékes lakósa lenne, mint Ujvidéknek. Értik, szeretik és becsülik a festményeket.

Február 2-ig, a tárlat zárásáig alaposan megrikkul a tárlat anyaga. Amennyiben az érdeklődés mindvégig olyan szép lesz mint most, az első napokban, lehet, hogy új képeket hozat és néhány nappal megtoldja a tárlat idejét.

Örökbecsű festmények néznek utánunk távoztunkban. Középkorú csoportjával találkozunk, örömmel sietnek a tárlatra, ez a legelőcsőbb és legszebb szórakozásuk, a tárlat tanít s megtekintése teljesen díjtalan. Érdemes megnézni Mudrony Gábor tárlatát, a főmérédek szépség láttán valahogy megszépül az ember szeme és szebbnek látja a világot.

Az ujvidéki orvosok III. tudományos ülése

Az ujvidéki állami kórház orvoskara most tartotta III. tudományos ülést, mely mind színvonal, mind látogatottság szempontjából méltó folytatása volt az eddigi két ülésnek. Már a multikori cikkben kitértünk arra, hogy ezek a tudományos ülések milyen hézagpótló jelentőségűek az ujvidéki és környéki orvosi kar szempontjából, de minden ülést újabb és újabb bizonyítéka annak, hogy Ujvidéken nemcsak gyógyító, de tudományos orvosi munka is folyik. Az ujvidéki orvosi kar állandó érdeklődéssel kíséri az orvostudomány haladását és szinte örömmel veszi és ragadja meg a lehetőséget, hogy tudását tovább bővítse, gyakorlatában előforduló súlyosabb eseteket megvitassa, komoly orvosi körben tapasztalatait továbbadja vagy újabb tapasztalatokat szerezzen és így minél felkészültebben vegye fel a harcot a betegségekkel, beteg embertársai érdekében. Köszönet illeti meg az ujvidéki kórház orvosi karát, élükön dr. Dzsinih Antal igazgató, főorvos, üléssel-nökökkel és dr. Fodor Dénes, főorvos, megb. titkárral, hogy nagy, egészembert igénylő elfoglaltságuk mellett, mégis időt szereznek arra, hogy a magasszínű, igen értékes üléseket megszervezzék és megtartsák.

A III. tudományos ülésen, mint az eddigieken is, bemutatások és előadások szerepeltek. A bemutatott esetek közül kitért dr. Dzsinih Antal, egy. m. tanár vezetése alatt álló belgyógyászati osztályról, egy pedig dr. Pozsgay István egyet. m. tanár vezetése alatt álló sebészeti osztályról került ki. Az első betegét kísérő

előadás keretében dr. Zorn Werner mutatta be, a belosztályon kezelésben levő myxoedema esetet. Tömör, de mindenre kitérő bevezetésében először kitért a myxoedema kórok tanára, tüneteire általában, majd részletesen megvilágította a bemutatott esetet, annak tüneteit az osztályra való felvételkor, továbbá lefolyását a kezelés befolyása alatt és jelen állapotát. Külön érdekessége volt előadásának, hogy a külföldi egyetemen végzett orvos, aki egy évvel előtt került az osztályra, előadását magyar nyelven, jó magyarsággal tartotta meg. A második betegét bevezető előadás kíséretében dr. Davidovics Miklós mutatta be. Igen ritka gyermekkori májtályog esetről volt szó. A gyermek heteken át, testének különböző részein fellépő, furunculások és carbunculusokban szenvedett, majd szeptikus állapotban került a kórház sebészeti osztályára. Itt többszörösen nyitottak fel felületesen fekvő tályogot, de a testfelszínén levő tünetek megszűntek után sem szűnt meg a lázas, szeptikus állapot, ellenben szubjektív és objektív tünetek jelentkeztek a májon. Sebészi beavatkozással a máj domború oldalán elhelyezett, májtályogot találtak, melynek megnyitása és sebészi kezelése aztán meghozta a gyógyulást. A gyermekkorban általában ritka májtályogok azon ritka esetéről volt szó, amikor a fertőzés nem az epeutakon át a hasi szervekből kiindulva, hanem a vérkeringés útján történt fertőzés útján keletkezett. A harmadik betegét, egy rendkívül súlyos panmyelophthisis esetet, dr. Dzsinih Antal mutatta be kimerítő és ma-

gasznívójú előadás keretében. Előadásában kitért a vér megbetegedéseire, a vörös és fehér vérsejtek különböző ártalmaira, a vércépre és annak változásaira, valamint az ezen elváltozásokat előidéző kórokozókra. Ezután kimerítően foglalkozott a bemutatott beteg kapcsán, a panmyelophthisis esetekkel, azok kóroktanával, kórisméjével és differenciáldiagnosztikájával. Rámutatott az esetek súlyosságára, a kezelés lehetőségeire és a kezelés folyamán történő vércépváltozásokra, valamint a tévedés lehetőségeire ezen igen súlyos, de szerencsére ritka betegségnél.

Az ülés előadásának tárgya a salvarsán ártalmak voltak, melyről dr. Papp Dezső főorvos tartott sikerült előadást. Rámutatott arra, hogy a lues sajnálatos elterjedése folytán mindig nagyobb és nagyobb számban kerülnek betegek salvarsán kezelés alá és így természetesen a salvarsán ártalmak is mindinkább előtérbe kerülnek. Rámutatott arra, hogy bár a salvarsán szuveren és áldásos gyógyszer azonban alkalmazása nem teljesen veszélymentes és a kórház bórosztályán szinte állandóan vannak könnyebb vagy súlyosabb salvarsán mérgezéses esetek. Kitért a salvarsán hatástanára, adagolására, javaslatára és ellenjavaslatára. Ezután ismertette a salvarsán ártalmakat, kezdve a legkönnyebb intolerancia esettől a legsúlyosabb salvarsán dermatitis és intoxikációig. Rámutatott a salvarsán ártalmak megelőzésére és kezelésére, hangsúlyozva, hogy minden salvarsán intoxikáció feltétlenül intézeti kezelést igényel.

A sikerült előadást hozzászólások és vita követték, melynek a 8 órai elsötétítés vetett véget a jelenlévő nagyszámú ujvidéki és környéki orvos őszinte sajnálatára. Az ülés után a megjelent orvosok közös vacsorán vettek részt.

(Dr. K. B.)

Vizsga az ujvidéki gyors- és gépiró iskolában

Dr. Argényi Gyuláné gyors- és gépiró iskolájában most fejezték be a legutóbbi tanfolyam vizsgáját, amelyen dr. Fekete Imre tanácsos, az országos gyorsíró vizsgáztató bizottság elnöke, a szabadkai közép fokú kereskedelmi iskola igazgatója, dr. Csóka László és Szomolányi Gyula, az ujvidéki közép fokú kereskedelmi iskola igazgatója vizsgáztatták a tanulókat. A vizsgán megjelentek mind kitűnő sikerrel fejezték be tanulmányukat. Sajnálatos csak az, hogy a jelentkezők nagy számának nem volt elég tartása, hogy teljesen befejezze a tanfolyamot, pedig a jó gyors- és gépirók sokkal jobban tudnak elhelyezkedni a kereskedelmi és tisztviselői életben egyaránt. A tanfolyam hallgatói közül hatan fejezték be teljesen tanulmányukat. Dózsa Irén gyors- és gépirásból, Páljános Katalin (Ujverbász) gyors- és gépirásból, Fülöp Mária gyors- és gépirásból, Benedek Malvin gyorsírásból, Gáspár Mária gépirásból és Schag Katalin gépirásból kapott államvizsgaképesítési bizonyítványt.

HIRDETMÉNY

Az ujvidéki városi közkönyvtár megszervezésével kapcsolatban a város egész magánkönyvtárait és egyes műveket, vagy sorozatokat a könyvtár részére hajlandó megvásárolni. Az ajánlatokat a Közművelődési Ügyosztályba, Városháza, II. emelet 34. sz. kel benyújtani, vagy szóban előadni.

HATSZEGHY (HTVK) NYERTE AZ ORSZAGOS TORVIVOBAINOKSAGOT

A második helyen a becskeréki Nikolics — volt jugoszláv bajnok — végzett

A vívósport híveinek nagy érdeklődése mellett folytak le Magyarország törvívóbajnokságának küzdelmei. A kilenczes döntő, amelybe a Honvédtisztvívó Club öt, a MAC három és a BBTE egy versenyzője került rendkívül izgalmas összecsapásokat hozott. A bajnokságot Hátszeghy József, a HTVK versenyzője szerezte meg hét győzelemmel. Bajnoksága minden vitán felül áll. csupán Palócztól szenvedett vereséget. A bajnokság másik helyét nagy meglepetésre Nikolics, a becskeréki származású volt jugoszláv bajnok szerezte meg, aki jelenleg a budapesti egyetemen végzi tanulmányait és a BBTE színeiben versenyez. Nikolics előkelő helyezése már nem is hat meglepetésként — írja a budapesti szaksajtó. Intelligens és nem utolsósorban gyors, olaszos vívása rövidesen Európa legjobbjai közé emelheti. Nikolics 5 győzelmet szerzett és 11 kapott találattal megelőzte Bedőt és Mészlayt, akik ugyancsak 5 győzelmet szereztek, de 13 illetve 16 találatuk volt. Az ötödik helyen Palócz, a hatodikon Gerevich végzett, ami nagy meglepetés.

A Törökvis hivatalos hírei. Tekintettel a vasárnap kezdődő körmérkőzésekre, felhívjuk az I. csapat, valamint tartalék és ifjúsági valamennyi játékosát, hogy csütörtökön délután a folyamőrök előtti térségen megtartandó edzésen feltétlen jelenjenek meg. Felszerelés átvétel a Magyar Olvasó- és Gazdakör helyiségében. Az edzés után játékos értekezletet tartunk, amelyen a játékosokat bemutatjuk az egyesület ujonnan megválasztott sportkapitányának, Kurz Jánosnak.

SPORT

Vasárnap rajtol a Nemzeti Bajnokság első osztálya

Deák vezeti a Haladás-Ujvidék mérkőzést

A hosszú téli szünet után vasárnap megkezdődik az NB I. osztályában a tavaszi bajnoki idény. A téli szünet után ismét a pályára lép a 16 NB I. csapat, hogy folytassa a küzdelmet a bajnokságért, a jobb helyért és a bennmaradásért.

A JT a tavaszi első fordulóra a következő játékezőket küldte ki: Ferencváros—Kolozsvar: Székely A. Elektromos—Törökvis: Harangozó. Nagyvárad—Kispest: Moldoványi.

Szolnok—SalBTC: Palásti. Csepel—Ujpest: Lantos. Haladás—Ujvidék: Deák. Vasas—Szeged: Vass A. DiMAVAG—Gamma: K. Nagy Pál. Az NB II. Zrinyi csoportjának vasárnapi délvideki mérkőzéseire a játékezőkötődés a következő: Ujverbázi CSE—Zental AK: Ujvári A. Topolyai SC—Obecsei Boeska: Liliom.

AZ NB II. ZRINYI CSOPORTJANAK ALLASA

A vasárnapi, első tavaszi forduló után az NB II. Zrinyi csoportjának állása a következő:

1. Szegedi VSE	15	11	4	0	36:16	26
2. K. Rákóczi	15	11	2	2	45:17	24
3. KáSC	14	8	2	4	34:23	18
4. HTVE	15	6	6	3	25:27	18
5. Ó. Boeska	15	3	1	6	24:26	17
6. Topolya	15	8	1	6	25:33	17
7. Zental AK	15	8	0	7	32:41	16
8. Goldberger SE	15	7	1	7	34:29	15
9. Makói VSE	15	7	1	7	29:27	15
10. DVAC	15	6	3	6	27:32	15
11. SzVAK	15	6	3	6	26:32	15
12. Ujverbász	15	6	2	7	31:41	14
13. Szegedi TK	15	5	0	10	17:41	10
14. SzEAC*	26	0	0	26	—:—	0

* Visszalépett.

Rövid sporthírek

Uj tisztikart választott az Osziváci SC. Vasárnap tartotta az Osziváci SC évi rendes közgyűlését, amelyen a következő vezetőséget választották meg: Elnök vitéz Varga Gyula vezetőjegyző, társelnök vitéz Temesy Akos k. ig.

jegyző, ügyvezető elnök Kott Károly kórallatorvos, főtitkár Dobler István községi tisztviselő, titkár Skorutyák Antal, jegyző Dunder János, pénztáros, Majszki Milán, háznagy Szuvajdzsics Péter, szertáros Tyurity Iván, orvos dr. Juhász Béla, ellenőrök Balogh Gábor és Pejin Nénád, előadók Plávsity Dusán és Pávkov Nénád. Választmányi tagok: Peröcsényi János, Vérac Zsivkó, Vérac Milorád, Madzárérv Milorád, Vlaskality Milán és Grujity Vászta. Póttagok: Kiss Sándor, Vicsék Nándor, Vicsék Sándor és Mojity János. A közgyűlés után az új vezetőség tárgyalta az első bajnoki mérkőzésről, melyet április 4-én játszanak Ujvidéken az UAC ellen.

A bécsi bajnokságban a Viena áll az élen 20 ponttal, 2. WSC 19, 3. VAC 18, 4. Ausztia 18, 5. FAC 18 ponttal, tehát a bajnoki mezőny Bécsben is olyan tömör akárcsak nálunk.

Az UVAK hivatalos hírei. Értesitem az összes játékosokat, hogy az edzést ezen a héten nem csütörtökön, hanem pénteken tartjuk meg. Ugyancsak pénteken este fél hat órai kezdettel tartjuk meg az oktatóteremben a játékos-értekezletet. — Intéző.

JOL SZEREPELTEK AZ UJVIDÉKI IPARISZKOLÁS KOSÁRLABDÁZÓK SZABADKÁN

A szegedi bajnokesapat mögött a második helyen végeztek

Szabadkáról jelentik: A délkerületi KISOK kosárlabdabajnokságot vasárnap bonyolították le Szabadkán a szabadkai gimnázium, szabadkai kereskedelmi iskola, ujjvidéki ipariskola és szegedi Klauzál gimnázium csapatainak részvételével.

Az ujjvidéki ipariskolások csapata a várakozásnak megfelelően szerepelt. A szabadkai gimnáziumi csapatot 25:24 a kereskedelmi 21:5 arányban legyőzték és így a döntőbe kerültek. A döntőben az ujjvidéki csapat 34:16 arányú vereséget szenvedett a szegedi gimnáziumtól, amelynek játékosai már régebbi idő óta foglalkoznak a kosárlabdasporthal.

Szombaton és vasárnap:

LEVENTE-JÁTEKVEZETŐ TANFOLYAM UJVIDÉKEN

Az országos leventelabdabajnoksággal kapcsolatosan sok játékezőre van szükség. A levente-játékezőket tanfolyamokon képezik ki. Ujvidéken is folyamatban van ilyen tanfolyam, amelynek legközelebbi előadása február 27-én, szombaton és február 28-án vasárnap lesznek.

Szombaton délután négy órakor kezdődnek az előadások a tanfolyamon. Előadók: Dobsinszky Jenő, Muszin Ernő és Györi Béla, vasárnap délelőtt 9 órakor pedig Tamás Lajos, Gál István és Szántai Sztojanovics Sándor. Az előadásokat mindkét alkalommal az ujjvidéki Levente Otthon bábszínházteremben tartják meg.

Felhívják az ujjvidéki és környékbeli levente-játékezőjelölteket, hogy az előadásokon teljes számban, pontosan jelenjenek meg.

Regény (327) Irta: Brühl G

Az erősen részegítő mérge élvezete után csakhamar elbágyadnak s vagy álomba merülnek, mely kéjes érzésekkel és álmokkal jár, vagy mámoros ébrenlétbe, melyben szintén fölöttes kéjes vagy kellemes képek, jelenségek s érzelmek gyönyörködteik őket.

Ez utóbbi állapot nevezetesen azoknál következik be, kik már nagyon megszokták a mákony élvezetét, míg azok, kik még nem vitték oly gyakran igénybe, halálhoz hasonló mély álomba merülnek, mely után az ébredés annál kárhuzatosabb s kellemetlen érzelmekkel jár.

Most már az a kérdés merülhet fel, vajjon ennek dacára is miért nyúlnak a törökök valódi mohósággal a mákonyhoz, mint Tiu-Liu mondá, holott tudják, hogy a mákony élvezete lassanként minden életerőt teljesen felemészti?

De e kérdésre könnyű felelni. A mákonyszívók s evők sorsa ugyanaz, mint nálunk azoké, kik részegeskedésnek engedik át magukat.

Mihelyt megismerték s megkedvelték a mákonynak legbódítóbb érzelmekkel járó csodálatos hatását, soha sem hagyhatják többé el, és semmi tilalom, semmi intés, semmi rosszullét nem képes többé őket visszariasztani annak ismétlésétől!

A mákonyszívás hirtelen, mint egy varázsütésre helyezi át egészen más világba a rabszolgát, a

munkást a boldogtalant — természetes, csak egypár órára — de e boldogság vagy a minden földi baj fájdalom, szükségétől való megváltás oly kimondhatatlanul kecsesgató, oly jótékony reá nézve, hogy szívesen odaadja utolsó pénzét is kenyér vagy hús helyett egy adag mákonyért, mely elegendő arra, hogy néhány óráig ismét megmeneküljön e világ minden gondja s nyomorától.

De e mérge borzasztó következményei soha sem maradnak el, ha oly lassanként fészkelődnek is be s jelentkeznek, hogy eleinte voltaképpen észre sem vehető.

Akit e mérge megragadott, nem bocsátja ki többé körmei közül s a mákony új meg új élvezésre ösztönzi a boldogtalant, hogy az elviselhetetlen lankadság, életunság s bajoktól néhány óráig ismét mentes legyen.

És így idezi elő lassanként az egész test roskadását s végre a halált.

Jó természetű erőteljes szerve-

zetű emberek azonban gyakran évtizedekig átengedhetik magukat ennek az élvezetnek anélkül, hogy lesujtaná őket, de meglátszik fonnyadt arcukon, petyhüdt vonásaiakon s bágyadt szemekben a bűn.

S nem is tekintve a külső jelenségeket, benső hátrányok is következnek be, amennyiben a mákony élvezete éppen úgy mint nálunk a pálinkázás, nagy mérvben csökkenti az erkölcsi érzetet, tetterőt, minden jó ösztönt

A mákonyevők is a legalacsonyabb fokon álló emberek közé tartoznak, testi lelki fejlődésük egyiránt hanyatlik s az alávalóság vesz erőt rajtuk.

Sztambul számtalan mákonyházaiban, ahol a mákonyszívók a leghitványabb helyiségekben ülnek vagy alva hevernek oly jelenetek fordulnak elő, melyek minden képzeletet s leírasi ügyességet meghaladnak!

A megrészegültek kivételnek minden szeméremből, kíméletből, szóval minden oly tulajdonságból,

mely emberekké teszi őket s a baromi élvezetek, az alacsonyosság, az emberi méltóság gúnyolása a legdurvább modorban nyilatkoznak.

Ezekben az iszonyú helyiségekben időzni kinszenvedés volna bármelyikünknek, oly kín, melyhez képest a legborzasztóbb börtön, a bagó, üdülés!

A mákony hatása alatt a lebu-jokban feltáruuló képek nem tűrik meg a leírás s az undorító bűz, a részegek ocsmány szavai mély utálatot ébresztenek.

De ezenkívül a mákonybarlangokban fordul elő a legtöbb bűntény, mert a részeg felébredése gyakran dühöngéssel, ingerültséggel, vérszomjál s örüléssel jár.

Midőn Szulejka kilépett szobájából, s halkán és nesztelenül a lépcsőhöz lappangott, mely a kertre nyíló folyósóba vezetett, egy pár pillanatig hallgatódzva állt meg.

Előre hajolt fejcskájával s lenézett —

Lenn a lépcső tövében szoktak mindig feküdni a háremőrök, a három fekete eunuh.

Felülről megláthatta s szemügyre vehette őket.

Kettő akkor már mély álomba merült, de a harmadik még szivogatta kicsi mákonypipáját, még pedig valódi gyönyörélvézzel.

Szulejka tehát még kénytelen volt erőt venni türelmetlenségén s várakozni.

(Folytatjuk)

Kitűnően sikerült a topolyai Murgács dalest. A topolyai Iskolánkülvüli Népművelési bizottság magyar nótáestet rendezett a Weber-féle vendéglőben, Murgács Kálmán az országoshírű nótaszerző fellépésével. A Hiszekeggyel kezdődött az est, amelyet az Iparos Dalárda adott elő Hoffmann Károly karnagy vezényletével. Ezután Dukai Károly hit-tanár mondott lendületes szép megnyitó beszédet, majd Murgács Kálmán énekelte saját szerzeményeit, a közönség hatalmas tetszésnyilvánítása mellett. Kiszner Mihály szakaszvezető „Novgorodi lóvásáron” című verset szavalta el nagy sikerrel. Ezután ismét Murgács Kálmán lépett a közönség elé és szűnni nem akaró hatalmas tapsvihár kísérte saját szerzeményű nótáinak előadását. Nagy sikert aratott Kozma László karp. örmester is, egy-pár Murgács verset szavalt el. A levante zenekar két indulót játszott el Szótér Jenő karnagy vezényletével, hatalmas átütő sikerrel. Befejezésül az Iparos Dalárda és a közönség a Himnusz-t énekelte el. Konferált Márcy Julianna tanítónő. A kitűnően sikerült nótáest rendezéséért kénosi Sándor Albert községi főjegyzőt, a Népművelési bizottság elnökét, Szakács Pál községi jegyzőt és Kvanduk Ferenc népiskolai igazgatót illeti elismerés. A nótáest tiszta jövedelmét a honvédszaladók felsegélyezésére fordítják.

A szablyai népiskolai tanulók mesedélutánja. Flitner Irén és Bácsfalvy Erzsébet állami tanítónők rendezésében mesedélutánokat tartottak a szablyai elemi iskolások részére. A tanulók érdeklődése állandóan fokozódott. A bevételből báb-színházi felszerelést vettek és f. é. február hó 28-án ünnepélyes bemutató lesz. Színrekerül „A gonosz mosóoha” Az iskolánkülvüli népművelési bizottság keretében megtartott mesedélutánok mindenben kiéleltették a gyermekserg várakozásait.

NEMESTÁNCISKOLA

ZABAD SÁG SZÁLLÓ

Uj tanfolyam márcs 1-én, hétfőn 8-10 óráig

Össztánc vasárnap és ünnepeknél 4-7-ig és 7 és fél-10-ig.

Közgyűlést tartott a DMKSz. Vasárnap tartotta a DMKSz feketehegyi szervezete rendes évi közgyűlést Radicevich Sándor központi kiküldött vezetésével. A Hiszekegy elmondása után Bartha Gábor iskola igazgató ügyvezetőelnök üdvözölte a központ kiküldöttjét és a hatóság képviselőit. Rövid beszédben ismertette a még szerb rezsim alatt alakult Polgári Magyar Olvasókör átszervezését a DMKSz kebelébe. Felhívta a figyelmét azoknak, akik még nem volnának tagjai az egyesületnek, teljesítsék a köteletségüket és lépjenek be a szövetségbe, — mert itt a Délvidéken a szövetség minden magyart egyesíteni akar egy erős táborba. Beszámolt a szövetség eddig végzett munkáiról, — amelyek továbbképző, analfabéta, — népművelési tanfolyamok tartásával és szórakoztató esték rendezésével szolgálták a magyarságot. A titkári és a pénztárnoki jelentés elfogadása után a jelenlevők a régi tisztikar megtartása mellett szavaztak. Ezután Radicevich Sándor a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség kiküldötte emelkedett szólasra. Beszédében világosan kifejtette a Szövetség célkitűzéseit, hivatását és eddig végzett munkáját. A nagy lelkesedéssel fogadott felszólalás után a közgyűlés a Himnusz előadásával befejeződött.

APRÓHIRDETÉSEK

Házasság

48 EVES, róm. kat., főrvényesen elvált, önálló rózsá és virágkertet 25.000 pengő értékű ingatlanal. Keres ezúton hozzáillő feleséget 20—30.000 pengő hozománnyal. Csak komoly ajánlatokra válaszolok. Ujvidék, Postafiók 20. 1567

KERESLET

TOLLAT

ujat és öreget, használt ruhát legjobban fizeti, hívásra házhöz megy Kárársz Józsefné, Bercsényi-u. 22. 12448

EPITÉSHEZ való állástát veszek. Orcsik János, Szentleki Kornét-út 4. 1601

Mielőbbi be lépésre keresünk magyar-német LEVELEZŐT (NÖT) hosszabb gyakorlattal, továbbá jól számoló FIATALABB női irodai munkaerőt. Sajátkezüleg írt, részletes ajánlatokat eddigi működés és fizetési igény ismertetésével STOLZ HENRIK FIAL. UJVIDÉK címre kérünk. 1417

Jól főző MINDENEST keres gyermekteien házaspár. Velencei-utca 6. 1428

ISTALLÓT keresek berbe 10—12 lóra nagy udvarral, esetleg 1—2 szobás lakással, lehet magános ház is. Cím a kiadóban. 1502

ÖREGUR ápolásához idősebb aszszony kerestetik. Magyar-u. 30. 1585

CIPŐSZABÁSZ azonnalra felvétetik. Pavlov Trifun cipész, 1941 április 13-u. 39. szám. 1616

Jóllőző MINDENEST jó frizetással felveszek. Dr. Maros Károly ügyvéd. Dr. Bárdossy László-u. 32. 1614

Jól főző MINDENES március 1-re kerestetik. Jelentkezni a Rákóczi-éti elemi iskolánál (delelőtt). Kelemen. 1619

NAPIBÉRES szolgát keres az ujvidéki m. kir. állami kereskedelmi középiskola igazgatósága. Az illetőnek magyar nemzetiségűnek, lehetőleg családosnak kell lennie. Érdeklődni okmányokkal felszerelten, Levente-utca 3 sz. alatt kell delelőttként. 1596

TATICS ILLES női divatszalonjába felvesz azonnalra ciszrendű férfi és női munkást. Mussolini-út 9. 1606

MINDENEST, ki főzni tud, felveszek. Hitler-u. 15. II. em. 1621

MEZŐGAZDASÁGI IDÉNYMUNKASOKAT keresünk a Trandafil M. alapítvány gazdasága részére 330 hold buza, tengeri, napraforgó, ricinus és kender megmunkálásához és aratásához. Jelentkezni a Szerb Matkánál, Ujvidék, Irinyi János-u. 1. 1608

LAKATOSTANONCOT felveszek, Kovács Sándor okleveles gépészmérnök. Kereszt-u. 10. 1609

Jól főző minden BEJÁRÓNÓ felvétetik. Pummer Sándor-u. 18. 1610

PERFEKT jól főző házvezető nő idősebb úrhoz kerestetik. Petőfi Sándor-utca 42/I. em. balra. 1602

8 hónapos gyermek mellé NEVELEŐNÖT jó bizonyítvánnyal azonnaira keresek. Ajánlatokat Varga postafiók 44. Szeged. 1603

KIADÓ

Két üres TELEK konyhakertnek kiadó. Érdeklődni „Rex” bélyegüzlet, II. Rákóczi Ferenc-u. 4. 1464

ZONGORA gyakorlóknak berbeadó. Cím a kiadóban. 1620

VENDEGLŐNEK alkalmas helyiség és utcai lakás oicsón kiadó. Dr. Bárdossy László-u. 27. 1598

KETTŐSBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!

Gyümölcs és rózsafát minden fájt, valamint gyökerez Kobert száthi SÉVÁR LÁSZLÓ PÉTERVARAD

ELADÓ

Kovács ószeres

vesz-elad használt BUTORT, viselt ruhát. Alkotmány-u. 52. 9600

BÉRHAZ Ujvidék beiterületén 8000 pengő jövedelemmel és 3 szobás, parkettes komfortos villa eladó. Kapp László ingatlanrodója. Dr. Bárdossy László-utca 12. 1087

KEVESET használt kifogástalan állapotban lévő AUTOMATA BILLIARD ASZTALOK oicsón eladók. Szűcs billiárdkészítő. Szabadka, Tereztér 2. sz. 1420

ELADÓ vízvezetékcsatlakozó szerszám és komplett autogén hegesztő készülék. Alföldi-u. 13. 1467

PERZSASZÖNYEG 4 1/2 x 3 1/2 m. eladó. Érdeklődni lehet 12—3 között Dr. Bárdossy u. 32. II. em., balra. 1518

Nagyobb CSALÁDI HÁZ a Darányi-telep legszebb helyén eladó. Cím a kiadóban. 1566

600 kéve NAD eladó. Gazdasági tanintézet. Apponyi-u. 2. 1504

ALKALMI VETEL! Adómentes, háromszobás családi ház, fürdőszobával eladó. Ujvidék, Pozsonyi-u. 29. 1612

5-ös számú WERTHEIM-KASSZA eladó. Megtekinthető Dr. Maros Károly ügyvéd irodájában, Dr. Bárdossy László-u. 32. 1615

ELADÓ BUTOR, új férfi kerékpár és szövet. Magyar-u. 39. ajtó 8. 1383

RADIÓ Philips 5+2 lámpás eladó. Fla4t-u. 9/a (volt Bayor téb.) 1597

ELADÓ tölgyfa barokk EBEDLŐ. özv. Pavlovné, Pazokas-u. 1. Megtekinthető d. u. 12—3-ig. 1577

Eladó jó állapotban lévő FAESZTER-GAPAD, hossza 180 centiméter. Széll Mátyás, Mohol. 1575

2 drb. PERZSA SZÖNYEG eladó. Gróf Clano-u. 4. I. em. 1605

ANGORA NYUL 150 darab, ketreccel együtt, átköltözés miatt sürgősen eladó. Érdeklődni Obecsen, Gróf Csáky utca 37 szám alatt. 1607

KOMBINÁLTSEKRENY majdnem új, nagyon szép kivitelben 285 cm. széles, költözködés miatt eladó. II. Rákóczi Ferenc-u. 26. I. emelet. 1611

Különféle

Szemüvegét

csináltassa KAZINCZY áh. vizsgázott OPTIKUSNAL. Ujvidék, Hitler A.u. 16. Telefon 30—30. 11464

PAPLANOKAT készítek pehelyből, gyapjuból és vattából úgy ujat, mint régiket átdolgozok. Házakhoz is megyek. Bulyovcsics Béláné, II. Rákóczi Ferenc út 12., I. em. 6519

ADÓGYET MOST beszélje meg szakemberrel. Utbaigazítás, tanácsadás. Kalmos Elek, Rákóczi Ferenc út 26. — Telefon: 38—80. 1112

19-en éjszaka ELVESZETT egy sőtetszürke férfi télikabát. Becsületes megtaláló vagy nyomravezető 50 pengő jutalomban részesül. Cím a kiadóban. 1618

FIGYELEM! Tisztítsa és festesse cipőjét Ladik Imre cipőtisztító és festőnél a Szabadság-szálloda előtt, Országszázló-tér 6. 1604

KOSZONETNYILVANITAS

Mindazoknak akik felejtethetlen halottunk

FÜLÖP MIHÁLY

temetésen résztvettek, koszoru és virágadományokkal mely fájdalomkon enyhíteni igyekeztek ezúton mondunk hálás köszönetet. Külön köszönetet mondunk a Tűzharcos Szövetségnek valamint a Fuvarosok Egyesületének a temetésen való testületi megjelenésükért és koszoruadományaikért. A gyászoló család

Hirdetmény

A rendőrkapitányság közhírré teszi, hogy 3 drb. baromfi-tojás-keltető gépet folyó hó 27-én delelőtt 9 órakor az 1941. április 13-utca 119 szám alatt lévő lovas örszobán megtartandó árverésen a 11.117/2-1943. sz. vfk. rendeletben foglaltak szerinti el fogja árverezni.

Ujvidék, 1943. év február hó 22-én.

A kapitányság vezetője:
Zombory Gyula s. k.
m. kir. rendőrfőtanácsos.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy anyánk, szeretett gyermekünk, kis testvérünk

UNGER PÉTER

1 1/2 éves korában rövid szenvedés után visszaadta tiszta lelkét Teremtőjének.

Temetése folyó hó 25-én d. u. 4 órakor a róm. kat. szertartás szerint a temető kápolnájából lesz. Ujvidék, 1943. február 24.

A gyászoló család

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58

Kiadó: Andrée Dezső

E L Ő F I Z E T E S :

Egy óra 3 80
Három óra . . . . . 11.—